

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijätutkimus 2016

Maija Mikkola
Metsähallitus
Luontopalvelut, Etelä-Suomi
PL 36, 40101 Jyväskylä
maiya.mikkola (at) metsa.fi
puh. 0206 39 5278

Översättning: Pimma Åhman

Kansikuva: Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöistä yli puolet söi eväitä luonnon helmassa. Kuva: Markus Sirkka

ISO 14001

© Metsähallitus, Vantaa 2017

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkajulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-181-6 (pdf)

Kristina Ala-Fossi ja Maija Mikkola

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijätutkimus 2016

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	30.3.2017
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Pyhä-Häkin kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Pyhä-Häkin alue FI0900069		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Kristina Ala-Fossi ja Maija Mikkola		
JULKAISUN NIMI	Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijätutkimus 2016		
TIIVISTELMÄ	Vuonna 1956 perustettu Pyhä-Häkin kansallispuisto sijaitsee Keski-Suomessa, Saarijärvellä. Kan-sallispuiston pinta-ala on 13 km². Vuonna 2016 Pyhä-Häkissä vieraili 17 300 kävijää. Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 24.2.–29.10.2016. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakennetta, käyntien alueellista ja ajallista jakautumista sekä kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia sekä kävijöiden kokemia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Suurin osa kävijöistä saapui Pyhä-Häkin kansallispuistoon sen lähikunnista, erityisesti Jyväskylästä. Ulkomaalaisten kävijöiden osuus oli 5 %. Kävijöistä 85 % kävi puistossa päiväselään ja vii-pyi keskimäärin 3,6 tuntia. Yöpyjät viipyivät tyypillisimmin yhden vuorokauden ja majoittuivat matkailuautossa tai -vaunussa pysäköintialueella. Suosituimmat käyntikohteet olivat opastuskatos, Iso puu ja Kotajärven keittokatos sekä reiteistä Kotajärven polku. Suurin kävijäryhmä oli 55–64-vuotiaat. Useimmiten puistoon saavuttiin 2–5 hengen ryhmässä, joka koostui oman perheen jäsenistä. Tärkeimpiä syitä saapua Pyhä-Häkin kansallispuistoon olivat luonnon kokeminen, maisemat, ren-toutuminen sekä poissaolo melusta ja saasteista. Suosituimmat harrastukset olivat kävely, luonnon tarkkailu, eväretkeily ja retkeily, joista retkeily nostettiin tärkeimmäksi. Kävijöiden odotukset täyttyivät kansallispuistokäynnillä hyvin. Käytettyjen palveluiden laatuun ja määrään oltiin tyytyväisiä. Kiitosta keräsivät erityisesti pysäköintipaikat, huolletut tulipaikat ja pol-kuviitoitukset. Eniten kehitettävää olisi yrittäjien tuottamissa palveluissa sekä jätehuollon toteutuk-sessa ja ohjauksessa. Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijät käyttivät vierailuunsa keskimäärin 19 euroa. Eniten käyttivät kotimaiset yöpyvät matkailijat (48 euroa) ja vähiten päiväreikelijät (5 euroa). Kävijöiden rahan-käytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin 0,2 miljoonaa euroa ja 3 henkilötyö-vuotta. Tästä peräti 97 % tuottivat kotimaiset matkailijat. Kävijöistä 86–93 % koki sosiaalisen, fyysisen ja psyykkisen hyvinvointinsa lisääntyneen kansallis-puistovierailun aikana. Vastaajat arvioivat koettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahalliseksi arvoksi 50 euroa (mediaani eli keskimäinen vastaus). Lähes puolet kävijöistä aikoi jakaa koke-muksiaan kansallispuistovierailusta sosiaalisessa mediassa, useimmin facebookissa. Nyt toteutettu kävijätutkimus mahdollisti eri keruumenetelmin saatujen vastausten vertailun. Sillä, saatiinko vastaukset aktiivisesti haastattelemalla vai jatkuvan keruun pisteeltä, huomattiin olevan vaikutusta mm. kävijärakennetta ja käynnin kestoa koskeviin tuloksiin.		
AVAINSANAT	Pyhä-Häkin kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 225		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-181-6
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	68 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	30.3.2017
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	
TYP AV SKYDDSDOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Pyhä-Häkki nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Pyhä-Häkki FI0900069		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Kristina Ala-Fossi ja Maija Mikkola		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Pyhä-Häkki nationalpark 2016		
SAMMANDRAG	Pyhä-Häkki nationalpark grundades år 1956 och ligger i Saarijärvi i Mellersta Finland. Nationalparkens areal är ca 13 km². År 2016 hade Pyhä-Häkki nationalpark 17 300 besökare. Materialet till besökarundersökningen i Pyhä-Häkki nationalpark insamlades 24.2-29.10.2016. Syftet med undersökningen var att utreda besökarstrukturen, besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning samt besökarnas upplevelser av och åsikter om parkens skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin samt hurdana effekter besökarna upplevde att besöket hade på deras hälsa och välmående. Största delen av besökarna kom till Pyhä-Häkki nationalpark från närliggande kommuner, i synnerhet från Jyväskylä. 5 % av besökarna var utlänningar. Av svararna besökte 85 % parken under dagtid och de vistades där i genomsnitt 3,6 timmar. Övernattarna vistades i parken huvudsakligen ett dygn och bodde i husbil eller husvagn på parkeringsplatsen. De populäraste av besöksmålen var infopunkten, Storträdet och Kotajärvi kokskjul och av lederna Kotajärvi stig. Den största besökargruppen bestod av 55-64-åringar. Merparten av besökarna kom till nationalparken i sällskap på 2-5 personer, som bestod av familjemedlemmar. De viktigaste orsakerna till besöken i Pyhä-Häkki nationalpark var naturupplevelser, landskap och avkoppling samt behovet att komma bort från buller och föroreningar. De populäraste aktiviteterna bland besökarna var promenader, naturobservationer, utflykter med matsäck samt friluftsliv, varav det sist nämnda ansågs viktigast. Besökarnas förväntningar uppfylldes väl under besöket i nationalparken. Besökarna var nöjda med kvaliteten på och mängden av tjänster. Beröm fick speciellt parkeringsplatserna, de underhållna eldplatserna och skyltningen utmed lederna. Mest förbättringar önskade sig besökarna i de av företagare producerade tjänsterna och i förverkligandet och vägledningen av avfallshanteringen. Besökarna i Pyhä-Häkki nationalpark använde i genomsnitt 19 euro under sitt besök. Mest pengar använde de inhemska turister som övernattade i parken (48 euro) och minst dagsgästerna (5 euro). Besökarnas totala inkomsteffekt på området var ca 0,2 miljoner euro och sysselsättningseffekten 3 årsverken. De inhemska turisterna stod för hela 97 % av detta. Rentav 86-93 % av besökarna uppgav att deras sociala, psykiska och fysiska välmående ökade under besöket i nationalparken. Svararna uppskattade att värdet på de upplevda effekterna på hälsa och välmående var 50 euro (median, dvs. mittersta svaret). Nästan hälften av besökarna hade i planerna att dela sina upplevelser i nationalparken i sociala medier, speciellt i Facebook. I denna besökarundersökning kunde man jämföra svar insamlade med olika metoder. Huruvida man fått in svaren med hjälp av intervjuare eller från punkter med kontinuerlig, icke-handledd insamling visade sig ha en inverkan bl.a. på de resultat som gällde besökarstrukturen och besökets längd.		
NYCKELORD	Pyhä-Häkki nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie B 225		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-181-6
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	68 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	9
3 TULOKSET	14
3.1 Kävijärakenne.....	14
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	14
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	17
3.2 Käynti Pyhä-Häkin kansallispuistossa	18
3.2.1 Kohteen tärkeys	18
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	18
3.2.3 Liikkumistapa ja kuljettu matka	21
3.2.4 Käyntien alueellinen jakautuminen	21
3.2.5 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	22
3.2.6 Saapuminen alueelle	25
3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	28
3.2.8 Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset.....	31
3.3 Kävijäytyvyväisyys	33
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	33
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	34
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	36
3.3.4 Käyntiä häirinneet tekijät.....	36
3.3.5 Kävijäytyvyväisyysindeksi.....	38
3.4 Aluekohtaiset kysymykset.....	40
3.5 Vapaamuotoiset ajatukset.....	41
4 TULOSTEN TARKASTELU	42
4.1 Yhteenveto.....	42
4.1.1 Tärkeimmät tulokset	42
4.1.2 Erot keruumenetelmien välillä.....	44
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin.....	45
LÄHTEET	47
LIITTEET	
Liite 1 Suomenkielinen kyselylomake	49
Liite 2 Aineiston aktiivisen keruun aikataulu Pyhä-Häkin kansallispuistossa 2016	53
Liite 3 Kotimaisten vastaajien asuinkunnat.....	54
Liite 4 Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	56
Liite 5 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	59

1 Johdanto

Pyhä-Häkin kansallispuisto on yksi Etelä-Suomen edustavimmista vanhan metsän alueista. Keski-Suomessa sijaitsevan puiston metsät ovat valtaosiltaan luontaisesti syntyneitä, kulojen ja myrskyjen vuosisatojen aikana muokkaamia. Puiston yhtenäistä metsämaisemaa elävöittävät avosuot, korvet, rämeet sekä pienet erämaalammot. Poika-ahon torpan pihapiirissä voi tutustua myös perinnemaiseen maan.

Edellinen kävijätutkimus toteutettiin Pyhä-Häkin kansallispuistossa vuonna 2007 (Mikkola & Kuosmanen 2008), ja sen tuloksia hyödynnettiin vuonna 2010 valmistuneen hoito- ja käyttösuunnitelman tekemisessä (Metsähallitus 2010). Kävijätietojen ajantasaisuuden varmistamiseksi tutkimus katsottiin tarpeelliseksi uusia vuonna 2016. Puistoon on edellisen kävijätutkimuksen jälkeen rakennettu uusia polkureittejä, ja Poika-ahon torppa on muutettu päivätuvasta vuokratuvaksi. Vuonna 2014 Poika-ahossa järjestettiin ensimmäiset lammaspaimenlomat. Lisäksi haluttiin päivittää kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskeminen vuonna 2009 kehitetyn uuden laskentamallin mukaiseksi (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009).

Tässä kävijätutkimuksessa kartoitettiin kansallispuiston nykyistä kävijärakennetta ja käytön alueellista ja ajallista jakautumista sekä selvitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämiskohteista sekä kävijöiden kokemia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Pyhä-Häkin kansallispuisto sijaitsee Keski-Suomessa Saarijärven kunnan alueella, noin 85 km Jyväskylästä luoteeseen (kuva 1). Puiston läpi kulkee Saarijärvi–Viitasaari-maantie (nro 6510). Pyhä-Häkin kansallispuisto on perustettu suojelemaan vanhaa metsää. Alueen vanhat metsät ovat keski-ikältään yli 250-vuotiaita. Puolet kansallispuiston alueesta on suota ja toinen puoli kangasmaastoa ja mäkiharjanteita. Suopursua ja mäntyä kasvava isovarpuräme on puiston yleisin suotyyppi, lisäksi puiston alueella on lyhytkorsinevaa sekä kuusivaltaisia ruoho- ja heinäkorpia. Puiston suot ovat välttyneet ojitukselta alueen luoteiskulmaa lukuun ottamatta, ja luoteiskulmankin ojitetut suot on jo pääosin ennallistettu. Soilla ja kosteikkopaikoilla polkureitit on varustettu pitkospuilla (Metsähallitus 2010, Metsähallitus 2017a).

Pyhä-Häkin kansallispuiston tärkeimpiä nähtävyyksiä ovat aarnimetsän lisäksi yksittäiset ikivanhat petäjät, kuten Iso Puu, joka täytti kunnioitettavat 375 vuotta vuonna 2016. Vanhat kilpikaarnaiset petäjät ovat selvinneet useista alueella riehuneista metsäpaloista, joista muistuttavat vain korojäljet puiden tyvillä.

Vanhojen luonnonmetsien järeää lahoppuainesta elinympäristökseen, ravinnon hankintaan tai lisääntymiseensä hyödyntävät eliölajit ovat Pyhä-Häkille tyypillisiä. Linnustonsa sekä kovakuoriais-, kääpä-, jäkälä- ja sammallajistonsa perusteella kansallispuisto on poikkeuksellisen arvokas luontokohde.

Pyhä-Häkin kansallispuisto on varsin pieni ja tiivis alue. Lähes kaikki vierailut aloitetaan parkkipaikan läheisyydessä olevalta opastuskatokselta, josta lähtevät kaikki puiston rengasreitit. Pienen kokonsa takia kansallispuisto toimii erinomaisena päiväretkikohteena. Tilapäinen leiriytyminen puiston alueella on sallittua jokamiehenoikeuksien mukaisesti, mutta leiriytymiseen suositellaan käytettävän kansallispuiston lähellä sijaitsevaa Tulijärven laavua. Yöpyminen on mahdollista myös Poika-ahon vuokratuvassa.

Taulukkoon 1 on koottu tärkeimmät tiedot Pyhä-Häkin kansallispuistosta vuonna 2016. Tarkempaa ja ajankohtaisempaa tietoa Pyhä-Häkin kansallispuistosta löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2017a). Tätä tutkimusta varten määritelty lähialue on esitetty kuvassa 3.

Kuva 1. Pyhä-Häkin kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2017, © Karttakeskus Lupa L5293.

Taulukko 1. Pyhä-Häkin kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2016.

PYHÄ-HÄKIN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	1956, laajennettu 1982
Sijainti	Keski-Suomessa, Saarijärven kunnan alueella
Pinta-ala	13 km ²
Käyntimäärä	17 300 (vuonna 2016)
Palvelut	– Pysäköintialueen yhteydessä opastuskatos, jossa alueen kartta ja pieni näyttely – Rengasreittien yhteenlaskettu pituus 28 km (osa ulottuu puiston ulkopuolelle) – Poika-ahon vuokratupa ja lammaspaimenlomat – Kotajärven keittokatos ja tulentekopaikka – Kaivot pysäköintialueella ja Poika-ahossa – Kesällä puiston kävijöitä palvelee opas
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, sienestys ja marjastus
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Laadittu vuonna 2010 (Metsähallitus 2010)

2.2 Aineisto ja menetelmät

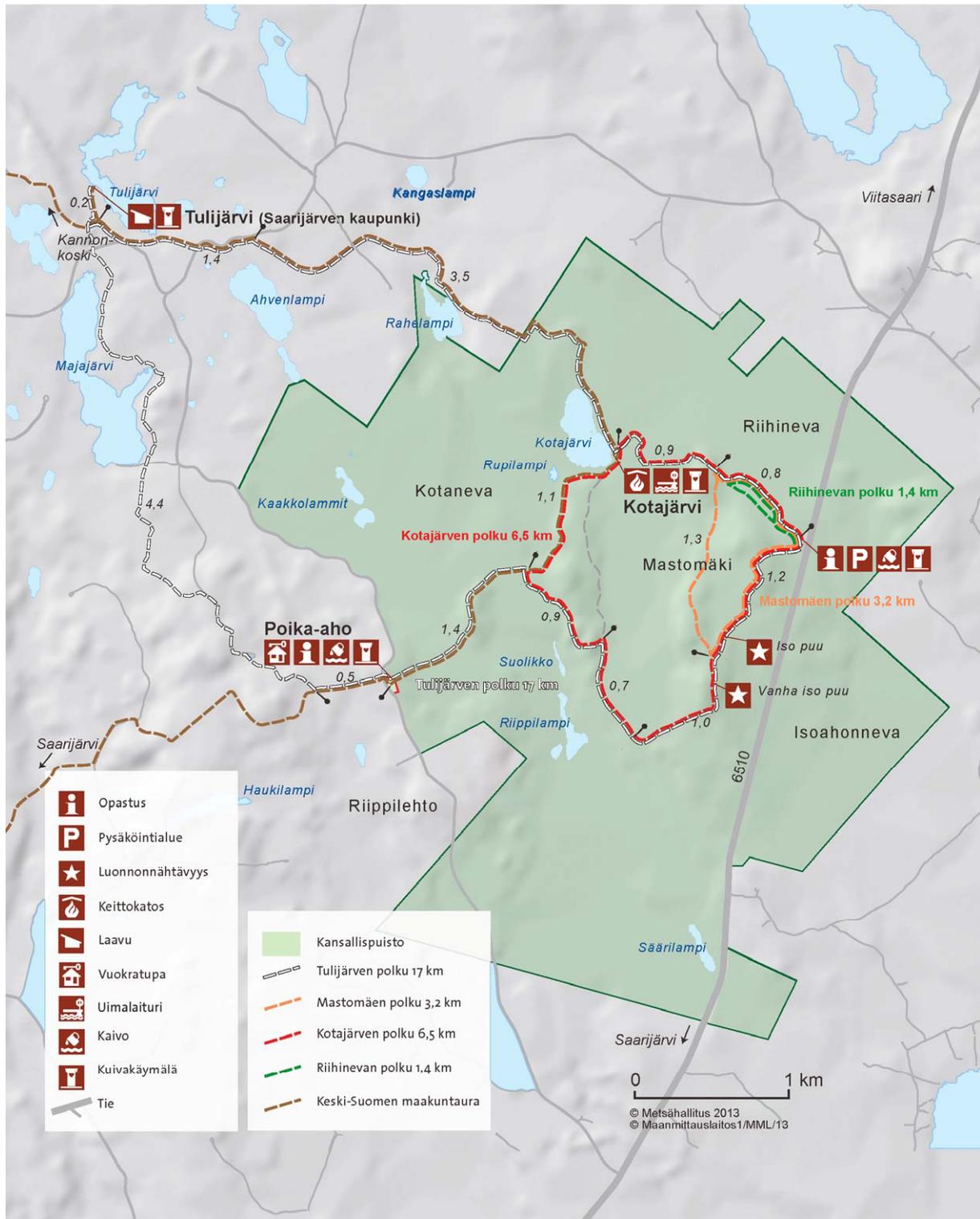
Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin Pyhä-Häkin kansallispuistossa 24.2.–29.10.2016. Vastauksia kerättiin kolmessa paikassa: pysäköintialueen yhteydessä olevalla opastuskatoksella, Kotajärven keittokatoksella sekä polkureittien varrella. Aineiston keräsivät Markus Sirkka, Eija Reili, Risto Pynnönen, Maija Mikkola ja Kristina Ala-Fossi. Lisäksi osa aineistosta saatiin jatkuvan keruun pisteeltä, jossa pidettiin vastauslomakkeita kävijöiden saatavilla koko aineiston keräämisen ajan. Jatkuvan keruun piste oli sijoitettu pysäköintipaikan läheisyydessä olevaan opastuskatokseen, jossa lähes kaikki puiston kävijät vierailevat.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiomuotoista kävijätutkimuslomaketta, joka muokattiin Pyhä-Häkin kansallispuistolle sopivaksi (liite 1). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä tutkimus on vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten – kuten Pyhä-Häkin kansallispuiston edellisen kävijätutkimuksen – kanssa (Mikkola & Kuosmanen 2008, Kajala ym. 2009).

Kävijätutkimukseen osallistuneille tarjottiin kahta karttaa avuksi vastaamiseen. Kartassa 1 (kuva 2) oli Pyhä-Häkin kansallispuiston alue palveluineen ja paikannimineen, ja kartassa 2 (kuva 3) Pyhä-Häkin kansallispuiston lähialue (Saarijärvi ja Kannonkoski). Lähialuetta käytettiin kävijöiden rahankäyttöä selvittävässä kysymyksessä sekä tarkasteltaessa paikallisten asukkaiden ja matkailijoiden osuuksia. Tämän kävijätutkimuksen yhteydessä järjestettiin arvonta (arvontaan osallistuneet täyttivät erillisen arvontalomakkeen), jossa oli palkintona tietokirja ”Suomalainen aarniometsä”. Arvontaa käytettiin kannustamaan kävijöitä vastaamaan. Arvonta oli varsin suosittu, siihen osallistui 74 % vastanneista.

Resurssien niukkuuden vuoksi aktiivisia haastatteluita ei pystytty toteuttamaan satunnaistetusti arpomalla keruupäivät, vaan keruupäiviin vaikuttivat kulloisetkin henkilöresurssit sekä pyrkimys kustannustehokkuuteen. Keruupäiviä pyrittiin kuitenkin resurssien mukaan jakamaan mahdollisimman hyvin eri kuukausille ja viikonpäiville. Viikonloput painottuivat erityisesti loma-aikojen ulkopuolella. Lisäksi heinäkuussa ei pystytty toteuttamaan lainkaan aktiivisia keruupäiviä, mistä johtuen keruuta tehostettiin syksyllä riittävän suuren otoskoon saavuttamiseksi. Liitteessä 2 on esitetty toteutunut aktiivisen aineistonkeruun aikataulu.

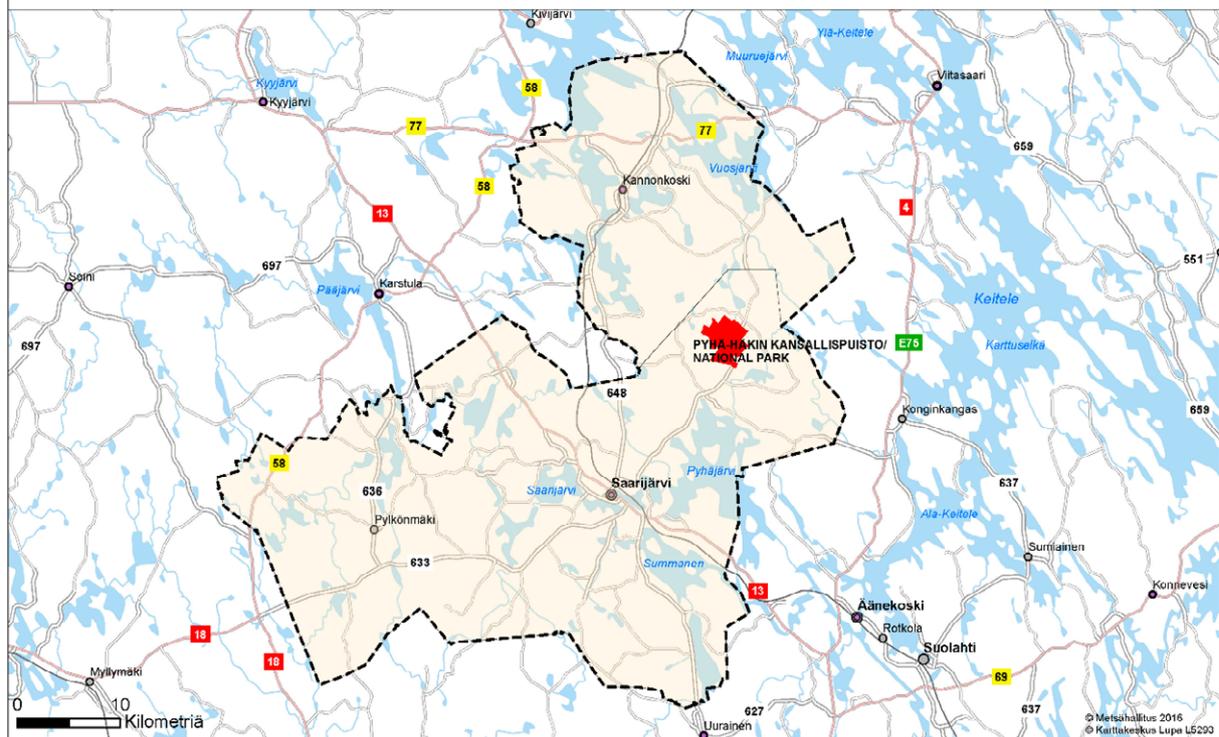
KARTTA 1. Pyhä-Häkin kansallispuisto
 Tutkimuksessa mainitut käyntikohteet ja reitit

Kuva 2. Pyhä-Häkin kansallispuiston palvelut sekä kävijätutkimuksessa mainitut käyntikohteet. © Metsähallitus 2017, © Maanmittauslaitos 1/MML/17.

KARTTA 2. PYHÄ-HÄKIN KANSALLISPUISTON LÄHIALUE - MAP 2. THE VICINITY OF THE PYHÄ-HÄKKI NATIONAL PARK

Saarijärvi, Kannonkoski

Kuva 3. Pyhä-Häkin kansallispuisto ja tätä tutkimusta varten määritelty lähialue. Punaisella merkitty alue on kansallispuisto (tutkimusalue). Keltaisella merkitty on Pyhä-Häkin kansallispuiston lähialuetta. © Metsähallitus 2017, © Maanmittauslaitos 1/MML/17.

Aktiivisen keruun otokseen poimittiin kaikki Pyhä-Häkin kansallispuistossa vierailleet 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä sitä mukaa kun haastatteliija vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Haastatteliija oli opastuskatoksella tai pysäköinti-alueella vastassa kansallispuistosta palaavia kävijöitä. Osa kävijöistä ohitti otantapisteen haastattelijan jakaessa lomakkeita ensin tulleille. Seurueista lomakkeen täytti usein vain yksi tai muutama henkilö. Osa kävijöistä ei ehtinyt tai halunnut vastata kyselyyn heti puistosta palattuaan, jolloin heille annettiin mukaan vastauslomake ja palautuskuori.

Jokaiselta keruupäivältä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin sääolot, keruun kesto, kerättyjen lomakkeiden lukumäärä, keruupaikka sekä muita huomioitavia asioita. Kyselylomakkeita oli täytettävissä suomen- ja englanninkielisinä. Vastauksista 94 % saatiin suomenkielisillä lomakkeilla ja 6 % englanninkielisillä. Tämä ei välttämättä kerro vastaajien todellista äidinkieltä, sillä tallennusvaiheessa huomattiin, että osa jatkuvan keruun pisteen suomenkielisistä vastaajista oli jostain syystä valinnut täytettäväkseen englanninkielisen lomakkeen.

Vastaajista 44 % täytti lomakkeen itse haastattelupaikalla, joitain vastaajia haastatteliija avusti täyttämällä lomakkeen haastateltavan vastausten mukaisesti. Postitse saatiin 21 % vastauksista. Lähes kolmasosa vastauksista saatiin jatkuvan keruun pisteestä (taulukko 2), mikä mahdollistaa aktiivisen keruun ja jatkuvan keruun aineistojen vertailun.

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen vastaustavoittain.

Vastaustapa	Kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla asiakkaan täyttämänä	152	44
Paperilomake haastattelupaikalla haastattelijan täyttämänä	9	3
Paperilomake postitse	74	21
Paperilomake kyselypisteessä, jossa ei haastattelijaa (esim. postilaatikko tai autiotupa)	113	32
Yhteensä	348	100

Vastauksista 98 % saatiin opastuskatokselta, 1 % polkureitin varrelta ja 1 % Kotajärven keittokatkokselta (taulukko 3). Vastauksille asetettu määrällinen tavoite oli 300 kappaletta. Havaintojakson aikana vastauksia saatiin 350 eli yli tavoitellun määrän. Yksi vastauslomake jouduttiin hylkäämään, sillä siihen oli täytetty ainoastaan vapaamuotoisen palautteen osuus. Lisäksi yksi postitse palautettu lomake oli täysin tyhjä. Hyväksytyjen ja ASTA-tietojärjestelmään tallennettujen lomakkeiden määrä oli siten 348 kappaletta. Aktiivikeruun aikana yhteensä kuusi henkilöä kieltäytyi vastaamasta tutkimukseen. Syyksi ilmoitettiin kiire tai motivaation puute. Palautuskirjekuoren kanssa kävijän mukaan annetuista lomakkeista palautui 65 %.

Taulukko 3. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Pyhä-Häkin kansallispuistossa 2016.

Haastattelupaikka	Kpl	%
Opastuspaikka	341	98
Polkureitillä	4	1
Kotajärvi	2	1
Yhteensä	347	100

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Lomakkeiden täytössä havaittiin ongelmia etenkin rahankäyttöä koskevissa kysymyksissä, sillä osa vastaajista koki rahasummien määrittämisen työlääksi. Esimerkiksi muutamat vuokramökissä yöpyneet ilmoittivat, etteivät ole käyttäneet matkaansa lainkaan rahaa. Jotkut vastaajat olivat jättäneet kysymykset 7 ja 8 vastaamatta, mikä saattoi johtua kysymysten asettelusta lomakesivulla. Muutamissa tapauksissa pariskunta oli täyttänyt lomakkeen yhdessä ja ilmoittanut lomakkeelle kummankin sukupuolen. Näitä lomakkeita oli kolme kappaletta, ja ne kirjattiin vuoron perään miehen ja naisen vastaamiksi. Yhdelle lomakkeelle oli ilmoitettu kaksi ikää, jolloin tutkimukseen kirjattu ikä arvottiin. Käynnin hyvinvointi- ja terveysvaikutusten rahallisessa arvioinnissa tutkimusaineistosta poistettiin kaikki äärevät eli 5 000 euroa ylittävät summat, joita tähän tutkimukseen osui yksi (10 000 euroa).

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen (2009) kehittämää laskentamallia, joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Pyhä-Häkin kansallispuisto kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan maaseutu. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskennassa käytettävät kertoimet päivitettiin vuonna 2014 (Vatanen & Kajala 2015).

3 Tulokset

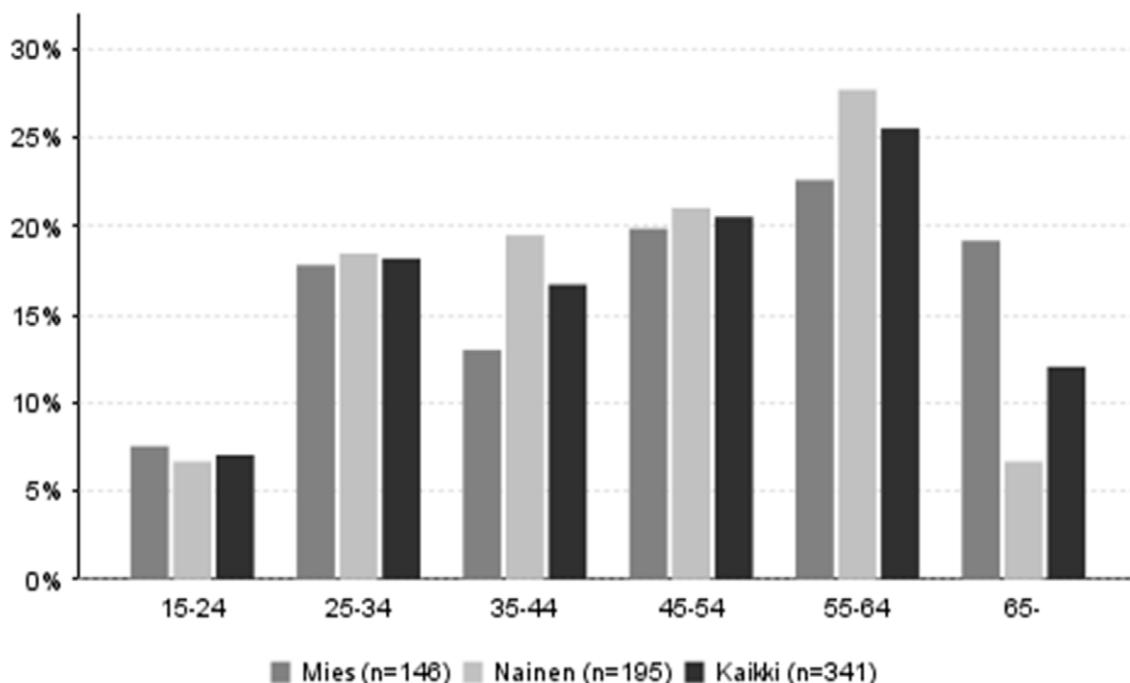
3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kävijätutkimukseen vastanneista 57 % oli naisia ja 43 % miehiä. Naisten keski-ikä oli noin 46 vuotta ja miesten noin 48 vuotta (taulukko 4). Naisista iäkkäin oli 82-vuotias ja miehistä 88-vuotias. Suurin kävijäryhmä oli 55–64-vuotiaat sekä miehissä että naisissa (kuva 4). Yli 65-vuotiaista kävijöistä suurin osa oli miehiä. Vastanneista 73 %:lla oli opistotasoinen tai sitä korkeampi tutkinto. Ammattikoulun käyneitä oli 19 %, ja 8 %:lla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa (taulukko 5).

Taulukko 4. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja. Vastanneiden lukumäärä (n) oli 341.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	48	46	47
län keskihajonta	16,6	14,0	15,2
Minimi-ikä	15	15	15
Maksimi-ikä	88	82	88
Moodi	56	57	56
Mediaani	51	48	49

Kuva 4. Vastaajien ikäjakauma sukupuolen mukaan.

Taulukko 5. Vastanneiden ammatillinen koulutus.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	31	21	32	16	63	19
Opistotasoinen tutkinto	35	24	48	25	83	24
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	29	20	45	23	74	22
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	34	23	58	30	92	27
Ei ammatillista tutkintoa	16	11	11	6	27	8
Yhteensä	145	100	194	100	339	100

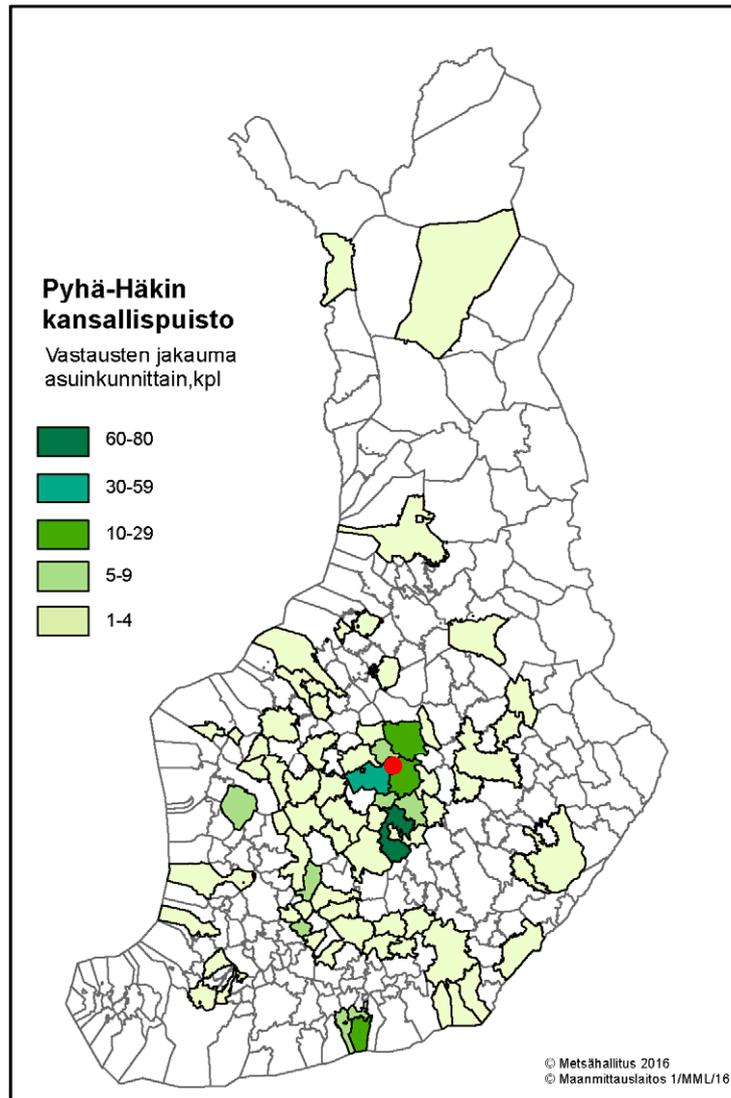
Kotimaisia matkailijoita oli vastanneista 78 % ja paikallisia Saarijärven tai Kannonkosken kuntien asukkaita 17 % (taulukko 6). Eniten kotimaisia kävijöitä Pyhä-Häkin kansallispuistoon tuli Jyväskylästä (25 %), Saarijärveltä (16 %) ja Äänekoskelta (7 %). Yhteensä kävijöitä tuli 72:sta eri kunnasta (liite 3 ja kuva 5). Ulkomaisia matkailijoita oli kymmenestä eri maasta, yhteensä 5 % vastaajista (taulukko 7). Eniten ulkomaalaisia oli Saksasta, Ranskasta, Belgiasta ja Ruotsista.

Taulukko 6. Kävijöiden luokittelu asuinkunnan ja kotimaan perusteella.

Kävijätyyppi	Kpl	%
Paikallinen asukas	57	17
Kotimainen matkailija	261	78
Ulkomainen matkailija	15	5
Yhteensä	333	100

Taulukko 7. Kävijöiden kotimaa.

Kotimaa	Kpl	%
Suomi	329	95
Saksa	3	1
Belgia	2	1
Ranskan tasavalta	2	1
Ruotsi	2	1
Alankomaat	1	0
Puola	1	0
Sveitsi	1	0
Viro	1	0
Yhdistynyt kuningaskunta	1	0
Muu kuin Suomi, ei määriteltä tarkemmin	1	0
Ei tiedossa	1	0
Yhteensä	345	100

Kuva 5. Kotimaisten kävijöiden asuinunnat (n = 318). Pyhä-Häkin kansallispuiston sijainti on merkitty karttaan punaisella ympyrällä. © Metsähallitus 2017, © Maanmittauslaitos 1/MML/17.

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijät saapuivat puistoon useimmiten pienissä 2–5 hengen seurueissa (78 %) (taulukko 8). Yksin liikkuvia oli 12 %. Vastaajista 79:llä (27 %) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 9). Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 3 ja heidän ikänsä oli keskimäärin 9 vuotta. Liikuntaesteisiä oli vain kahdessa seurueessa, yksi henkilö kummassakin. Suurin osa vastaajista oli tullut kansallispuistoon oman perheen (69 %), ystävien (13 %) tai seurustelukumppanin (9 %) kanssa (taulukko 10).

Taulukko 8. Vastanneiden seuruetiedot.

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	40	12
2–5 hengen seurue	264	78
6 tai useamman hengen seurue	34	10
Yhteensä	338	100

Taulukko 9. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Seurueen koko yhteensä	298	3,9	4,05	2	2	3	4	36
Alle 15-vuotiaita	79	3,0	4,00	1	1	2	3	32
Liikuntaesteisiä	2	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	127	2007	3,54	2000	2004	2007	2009	2015

Taulukko 10. Seurueen koostumus.

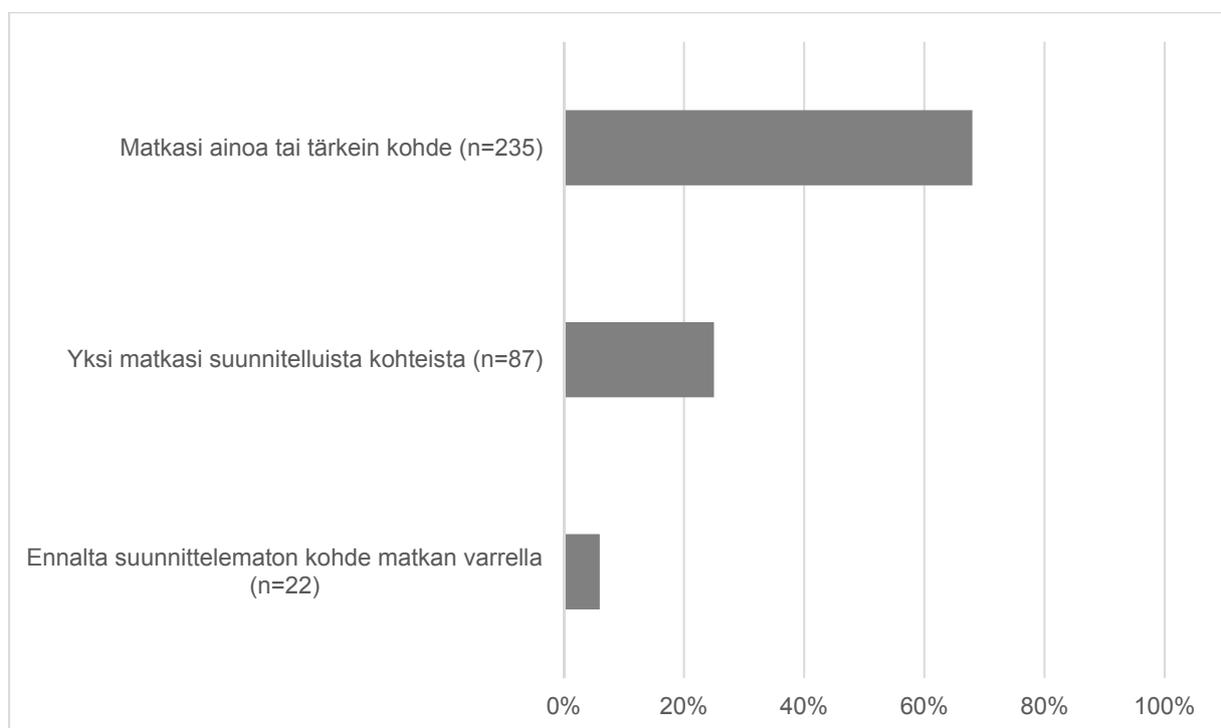
Seurue	Kpl	%
Oman perheen jäsenet	192	69
Ystävät	36	13
Seurustelukumppani	25	9
Muut sukulaiset	11	4
Koululuokka	6	2
Työtoverit	5	2
Kerho, yhdistys tms.	4	1
Eläkeläisryhmä	1	0
Yhteensä	280	100

3.2 Käynti Pyhä-Häkin kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Suurin osa (68 %) vastaajista ilmoitti Pyhä-Häkin kansallispuiston olevan heidän matkansa ainoa tai tärkein kohde (kuva 6). Yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista Pyhä-Häkki oli 25 %:lle vastaajista. Muiksi kohteiksi ilmoitettiin tällöin esimerkiksi mökkeily (8 mainintaa), ystävien tai sukulaisten luona vierailu (7 mainintaa) ja Saarijärvi (6 mainintaa) (liite 4). Muita kansallispuistoja mainittiin muina kohteina yhteensä 27 kertaa, useimmin Salamajärven kansallispuisto (4 mainintaa). Kaikki vastaajien mainitsemat muut kohteet on lueteltu liitteessä 4.

Vain 6 % vastaajista oli poikennut kansallispuistoon ennalta suunnittelematta. Matkan pääkohteiksi mainittiin tällöin mm. Lappi (4 mainintaa), Viitasaari (2) ja Hailuoto (2) (liite 4).

Kuva 6. Pyhä-Häkin kansallispuiston tärkeys matkan kohteena (n = 344).

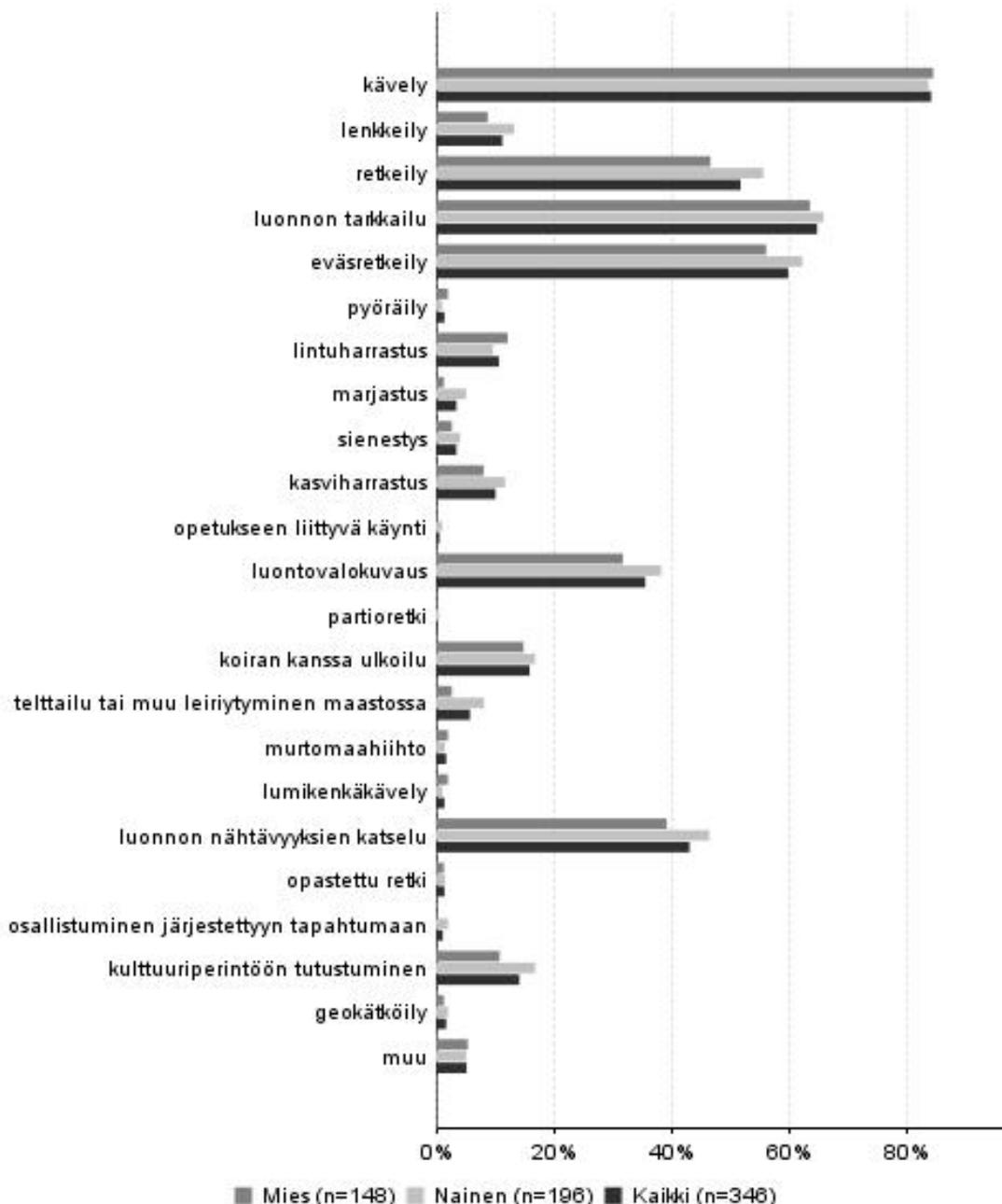
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijät harrastivat tällä käynnillään Pyhä-Häkin kansallispuistossa useimmiten kävelyä (84 % vastanneista), luonnon tarkkailua (65 %), eväsretkeilyä (60 %), retkeilyä (52 %) ja luonnon nähtävyyksien katselua (43 %) (kuva 7). Luontovalokuvausta harrasti 36 % vastaajista ja koiran kanssa ulkoilua 16 %.

Kävely oli yhtä suosittua miesten ja naisten keskuudessa (84 %) (kuva 7). Molemmilla sukupuolilla korkean vastausprosentin saivat myös luonnon tarkkailu (naiset 66 % ja miehet 64 %), eväsretkeily (62 % ja 56 %), retkeily (56 % ja 47 %) ja luonnon nähtävyyksien katselu (46 % ja 39 %). Kovin suuria eroja miesten ja naisten välillä ei ollut muidenkaan harrastusten osalta.

Useimmat kävijätutkimukseen vastanneista osallistuivat tällä käynnillä 4–6 toimintaan (45 % vastanneista) (taulukko 11). Vastanneista 39 % osallistui 1–3 toimintaan ja 14 % seitsemään tai useampaan. Naiset harrastivat keskimäärin useampia asioita kuin miehet.

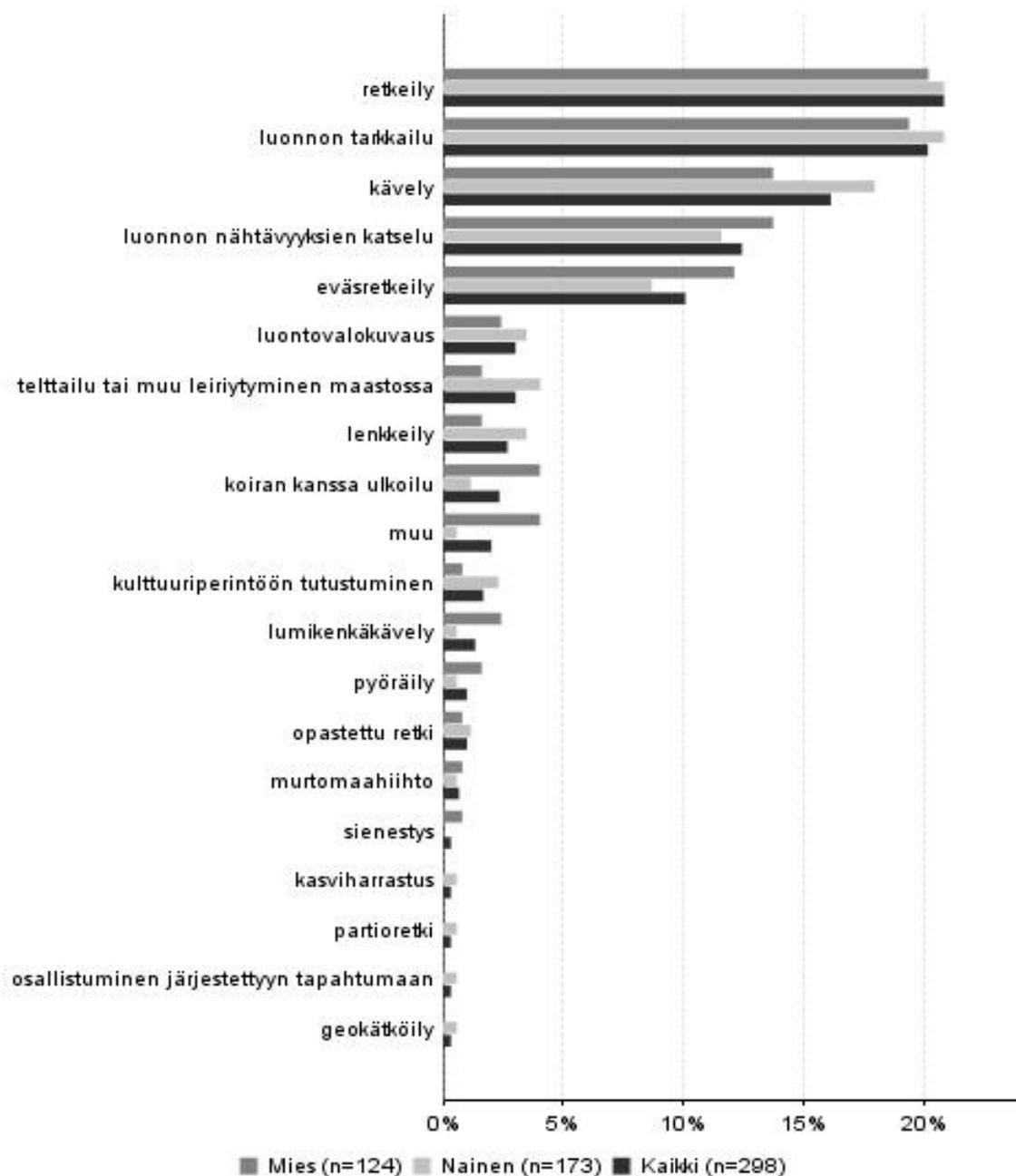
Kävijöiltä tiedusteltiin lisäksi, mikä oli heidän tärkein harrastuksensa tällä käynnillä Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Tärkeimmäksi nostettiin yleisimmin retkeily, jonka valitsi 21 % vastaajista (kuva 8). Tärkeimmiksi koettujen harrastusten suhteen ei ollut suuria eroja naisten ja miesten välillä. Luonnon tarkkailun koki tärkeimmäksi 20 %, kävelyn 16 %, luonnon nähtävyyksien katselun 12 % ja eväretkeilyn 10 % vastaajista.

Kuva 7. Erilaisten harrastusten suosio kyseisellä käynnillä Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

Taulukko 11. Harrastusten lukumäärä kyseisellä käynnillä Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	67	45	67	34	135	39
4–6	64	43	92	47	157	45
7–9	17	11	33	17	50	14
10 tai enemmän	0	0	4	2	4	1
Yhteensä	148	100	196	100	346	100

Kuva 8. Vastaajien tärkein harrastus kyseisellä käynnillä Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

3.2.3 Liikkumistapa ja kuljettu matka

Vastaajista suurin osa (96 %) oli liikkunut puistossa kävellen. Keskimääräinen kävelymatka Pyhä-Häkin kansallispuistossa oli 7,8 kilometriä ja pisin kävelymatka 40 km (taulukko 12). Liikkumistavoista mainintoja saivat myös pyöräily, hiihto, lumikenkäily ja juoksu.

Yhdistämällä vastaajien ilmoittamat käynnillään kulkemat matkat ja alueen käyntimäärätieto voidaan arvioida, paljonko Pyhä-Häkin kansallispuistossa kuljetaan keskimäärin vuodessa. Yhteensä Pyhä-Häkin kansallispuistossa liikutaan noin 126 700 kilometriä vuodessa (taulukko 12). Tämä luku on laskettu käyttäen vuoden 2016 käyntimäärää, joka oli 17 300 käyntiä ja kuljettujen matkojen mediaaneja, jotka tuottavat hieman maltillisemmän arvon kuin ääriarvoille herkkä keskiarvo.

Taulukko 12. Omin voimin kuljettu matka (km) eri liikkumistavoittain Pyhä-Häkin kansallispuistokäynnillä. Vastaaja on voinut liikkua useammalla eri tavalla. Viimeisen sarakkeen arvo on laskettu käyttäen puiston vuoden 2016 käyntimäärää (17 300 käyntiä) ja vastanneiden ilmoittamien kuljettujen matkojen mediaaneja.

Liikkumistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet					Kilometrejä / v
				Min	25%	Med	75%	Max	
Kävellen	329	7,8	4,23	2	6	7	7	40	116 497
Juosten	2	1,5	0,71	1	1	2	2	2	202
Pyöräillen	6	33,7	35,19	5	8	17	65	90	5 160
Hiihtäen	6	8,5	1,64	7	7	10	10	10	3 035
Lumikenkäillen	5	10,2	4,38	7	7	7	15	15	1 770
Yhteensä	342								126 664

3.2.4 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, missä Pyhä-Häkin kansallispuiston osissa he tällä käynnillään olivat vierailleet tai aikoivat vierailla. Kaikki vastanneet ilmoittivat joko vierailleensa tai aikovansa vierailla opastuspaikalla (taulukko 13). Muita suosituimpia käyntikohteita kansallispuistossa olivat Iso puu (68 %), Vanha iso puu (65 %) ja Kotajärven keittokatos (65 %) (ks. kuva 2). Reiteistä suosituin oli Kotajärven polku, jonka oli kiertänyt 59 % kävijöistä. Tulijärven 17 kilometrisen reitin, joka kulkee osittain puiston ulkopuolella, oli kiertänyt 8 % vastaajista. Opastuspaikka sijaitsee pysäköintialueen välittömässä läheisyydessä ja sieltä lähtevät kaikki kansallispuiston reitit, minkä vuoksi lähes kaikki kävijät vierailevat opastuspaikalla. Kotajärven keittokatos puolestaan on ainoa tulentekopaikka kansallispuiston alueella, ja Kotajärven polku ainoa sinne vievä merkitty reitti. Muita mainittuja käyntikohteita olivat mm. suoalueet (3 mainintaa) sekä hiihtäminen tai lumikenkäily eri puolilla puistoa (3 mainintaa).

Taulukko 13. Käyntien alueellinen jakautuminen Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Kysymyksessä pystyi valitsemaan usean vaihtoehdon.

Käyntikohde	Kpl	%
Opastuspaikka	325	100
Iso puu	237	68
Vanha iso puu	225	65
Kotajärven keittokatos	227	65
Kotajärven polku 6,5 km	206	59
Mastomäen polku 3,2 km	60	17
Poika-ahon torppa	52	15
Riihinevan polku 1,4 km	47	14
Tulijärven polku 17 km	29	8
Muu	10	3
Vastanneita yhteensä	348	

3.2.5 Käynnin kesto ja toistuvuus

Tutkimukseen osallistuneista 85 % oli päiväkäynnillä kansallispuistossa (taulukko 14). Päiväkäynti kesti keskimäärin 3,6 tuntia ja tyypillisin päivävierailu oli kolmen tunnin mittainen. Sekä päiväkävijöissä että yöpyjissä oli naisia ja miehiä likimain samassa suhteessa kuin koko vastausjoukossa, jossa naisia oli 57 % ja miehiä 43 %. Miesten ja naisten välillä ei juurikaan ollut eroja myöskään käynnin kestossa. Tyypillinen yöpymisen sisältävä vierailu alueella kesti yhden vuorokauden ja keskimäärin noin kaksi vuorokautta. Pisimmillään vierailu kansallispuistossa oli kestänyt seitsemän vuorokautta. Kyseessä olivat Poika-ahon vuokratuvassa lammaspaimenviikkoa viettäneet asiakkaat.

Taulukko 14. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Pyhä-Häkin kansallispuiston alueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	293	85	3,6	3	3	1	12
Miehet	127	43	3,6			1	12
Naiset	164	56	3,5			1	12
Yöpyjät	53	15	1,9	1	1	1	7
Miehet	22	42	1,7			1	7
Naiset	31	58	2,1			1	7
Yhteensä	346						

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella yhteensä. Tässä kysymyksessä oli tarjolla vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”. Lähi-alueeseen oli rajattu kuuluvaksi puiston sijaintikunnan Saarijärven lisäksi Kannonkosken kunta (kuva 3).

Käynnin kokonaiskestossa Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella huomioitiin ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää. Matkailijoista 59 % oli päiväretkellä ja 41 % yöpyi Pyhä-Häkin kansallispuistossa tai sen

lähialueella (taulukko 15). Ne matkailijat, jotka yöpyivät matkallaan kansallispuistossa tai sen lähialueella, viipyivät tavallisimmin 2 vuorokautta. Pisimmillään kansallispuistossa ja sen lähialueella vietettiin yhteensä 24 vuorokautta.

Taulukko 15. Matkailijoiden käynnin kesto Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	170	59	4,6	5	4	2	12
Miehet	70	41	4,7			2	12
Naiset	98	58	4,6			2	10
Yöpyjät	118	41	2,8	2	2	1	24
Miehet	50	42	3,2			1	24
Naiset	68	58	2,5			1	10
Yhteensä	288						

Yli puolet (53 %) kansallispuistossa yöpyneistä yöpyi asuntoautossa tai -vaunussa (taulukko 16). Keskimäärin asuntoautossa tai -vaunussa yövyttiin 1,4 yötä. Kansallispuistossa yöpyneet käyttivät myös omaa majoitetta ja vuokratupaa. Omassa majoitteessa yövyttiin keskimäärin yksi yö ja vuokratuvassa 4,6 yötä. Luonnollinen ajankohta yöpymisille on usein viikonloppu, josta joko toinen tai molemmat yöt vietetään maastossa. Lammaspaimenviikot todennäköisesti vaikuttivat vuokratuvassa yöpyneiden määrään ja yöpymisten keston. Kansallispuiston lähialueella yöpyneistä useimmat kertoivat majoittuneensa omassa mökissä (28 %), asuntoautossa tai -vaunussa (19 %) tai sukulaisten tai ystävien luona (10 %) (taulukko 17).

Taulukko 16. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Pyhä-Häkin kansallispuiston alueella (n = 50).

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Vuokratupa	8	4,6	2,77	1	1	6	7	7
Asuntoauto tai -vaunu	27	1,4	0,75	1	1	1	2	4
Oma majoite (laavu, telta tms.)	15	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Muu	1	2,0		2	2	2	2	2

Taulukko 17. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Pyhä-Häkin kansallispuiston lähistöllä (n = 89).

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Hotelli	6	3	1,55	2	2	3	3	6
Vuokramökki	7	8	9,97	1	2	5	7	30
Oma mökki	25	4,4	5,21	1	2	2	3	24
Asuntoauto tai -vaunu	17	1,4	0,51	1	1	1	2	2
Oma majoite (laavu, telta tms.)	5	1,6	1,34	1	1	1	1	4
Piispalan leirikeskus	1	1		1	1	1	1	1
Lakomäen metsäkartano	5	1,2	0,45	1	1	1	1	2
Leirintäalue	6	1,7	0,82	1	1	2	2	3
Tulijärven laavu	8	1	0	1	1	1	1	1
Sukulaisten tai ystävien luona	9	2,3	0,87	1	2	2	3	4

Tutkimukseen osallistuneista 48 % oli alueella ensimmäistä kertaa (taulukko 18). Naisissa ensiker-
talaisia oli hieman enemmän (50 %) kuin miehissä (45 %). Pyhä-Häkin kansallispuiston alueella
aiemmin vierailleet olivat käyneet alueella noin kolme kertaa (mediaani) viimeisten viiden vuoden
aikana (taulukko 19). Yksi vastaajista arvioi käyneensä viimeisen viiden vuoden aikana Pyhä-Hä-
kissä peräti 60 kertaa.

Keskimäärin kävijöillä oli kulunut ensimmäisestä käynnistä 23 vuotta (taulukko 20). Yksi vastaaja
oli tutustunut alueeseen ensi kertaa jo vuonna 1956, ja yhdellä edellisestä käynnistä oli ehtinyt vie-
rättää 45 vuotta.

Taulukko 18. Käynnin toistuvuus Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	58	45	86	50	145	48
Käynyt aikaisemmin	70	55	85	50	155	52
Yhteensä	128		171		300	

Taulukko 19. Pyhä-Häkin kansallispuistossa aiemmin vierailleiden käynnit viimeisten 5 vuoden aikana.

	n	Keski- arvo	Keski- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Käynnit viimeisen 5 vuoden aikana	155	5,3	8,00	0	1	3	5	60

Taulukko 20. Pyhä-Häkin kansallispuistossa aiemmin vierailleiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittu-
minen.

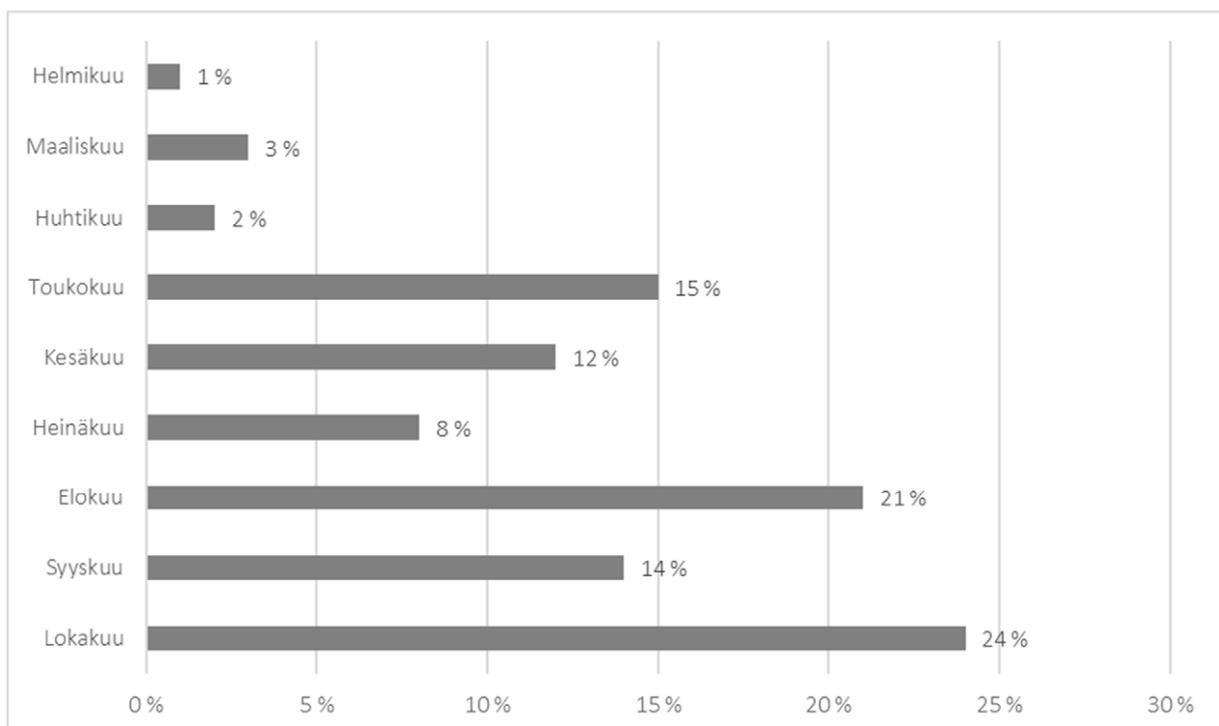
Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski- arvo	Keski- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	153	1993	15,56	1956	1980	1995	2004	2016
vuotta sitten	153	23	15,56	0	12	21	36	60
Viimeksi käynyt								
vuonna	152	2011	9,34	1971	2009	2015	2016	2016
vuotta sitten	152	6	9,34	0	0	1	6	45

3.2.6 Saapuminen alueelle

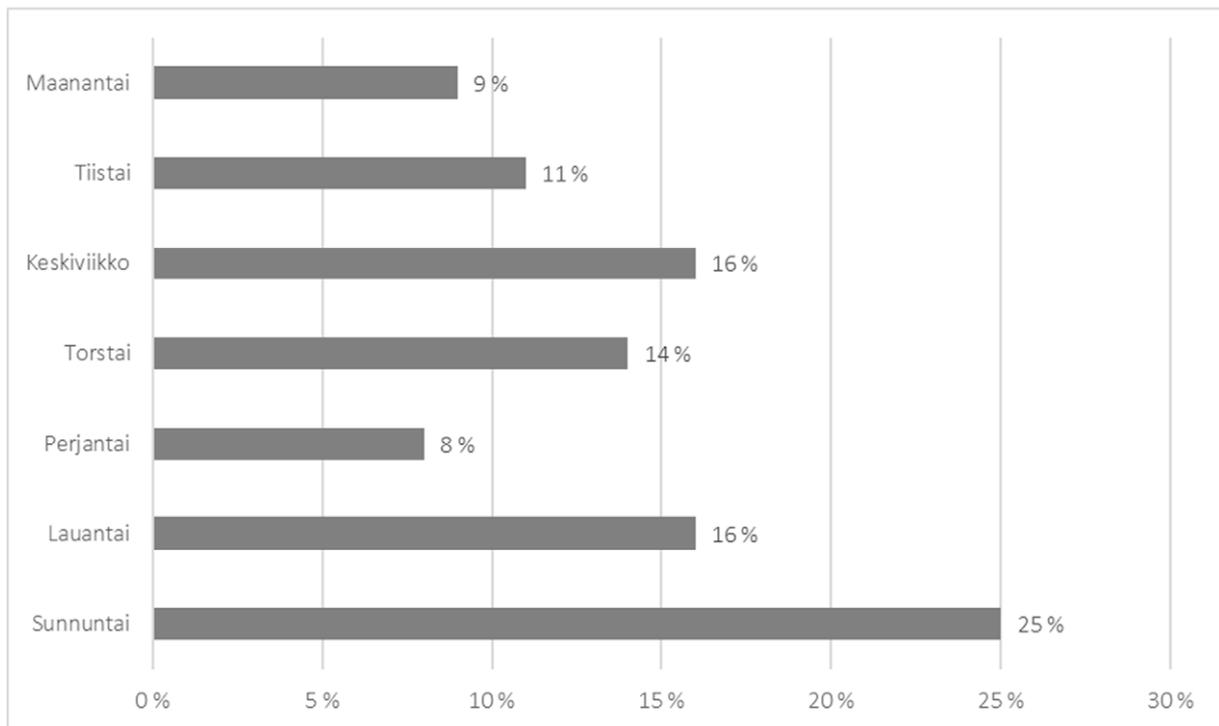
Kävijätutkimukseen vastanneista lähes neljännes (24 %) oli saapunut Pyhä-Häkin kansallispuistoon lokakuussa (kuva 9). Toiseksi suosituin saapumiskuukausi oli elokuu (21 % vastanneista). 41 % vastaajista saapui puistoon kesälomakautena (kesäkuu–elokuu). Lumisena aikana puistossa vieraili 6 % vastaajista. Helmikuussa tutkimus oli käynnissä vain kuukauden kuusi viimeistä päivää, jotka sijoittuivat pääosin Etelä-Suomen hiihtolomaviikolle 8.

Yleisimmät puistoon saapumispäivät olivat sunnuntai (25 %), keskiviikko (16 %) ja lauantai (16 %), muutoin saapumiset jakaantuivat melko tasaisesti eri viikonpäiville (kuva 10). Lähes neljä viidestä vastaajasta (79 %) saapui kansallispuistoon päivällä kello kymmenen ja kuudentoista välillä (kuva 11).

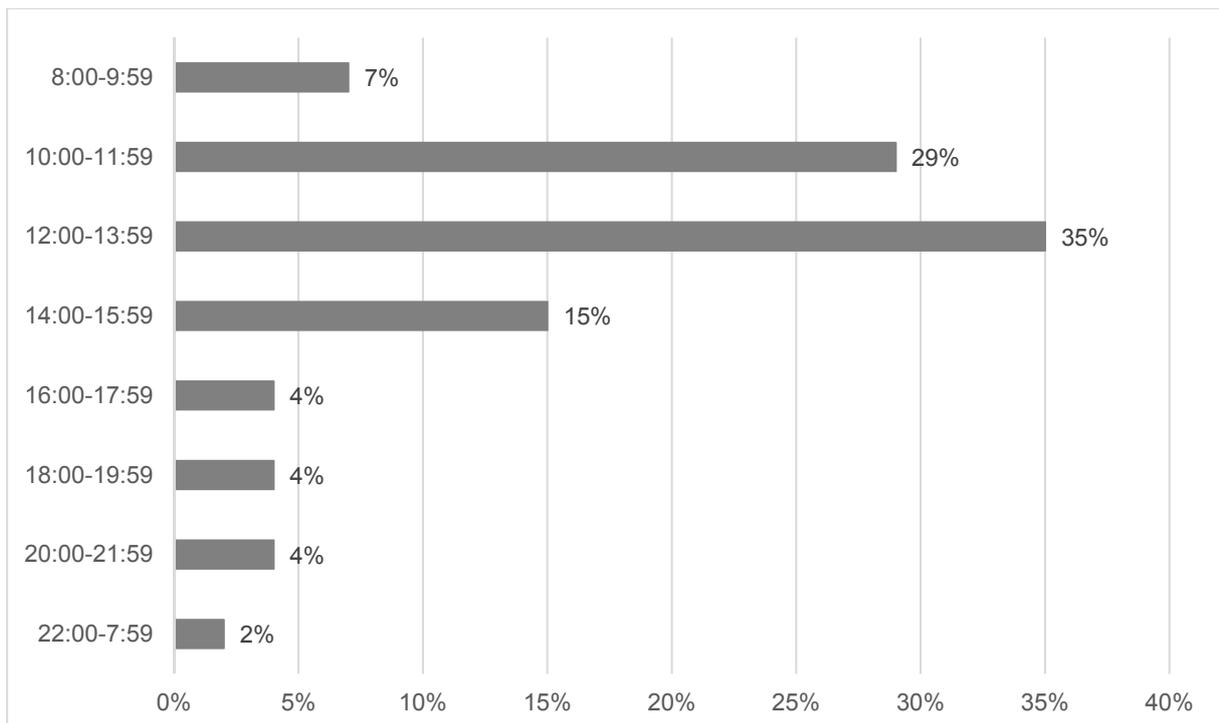
Kun verrataan kävijätutkimuksessa saatujen vastausten määrää kävijälaskureiden mukaiseen kansallispuiston käyntimäärään, huomataan, että vastauksista kesä- ja heinäkuu ovat jonkin verran ali-edustettuja ja lokakuu vastaavasti yliedustettu (kuva 12). Tilannetta selittää aktiivikeruun puuttuminen heinäkuulta ja toisaalta painottuminen lokakuulle. Pääpiirteittäin saatujen vastausten lukumäärä seurailee kuitenkin melko hyvin käyntimäärää.

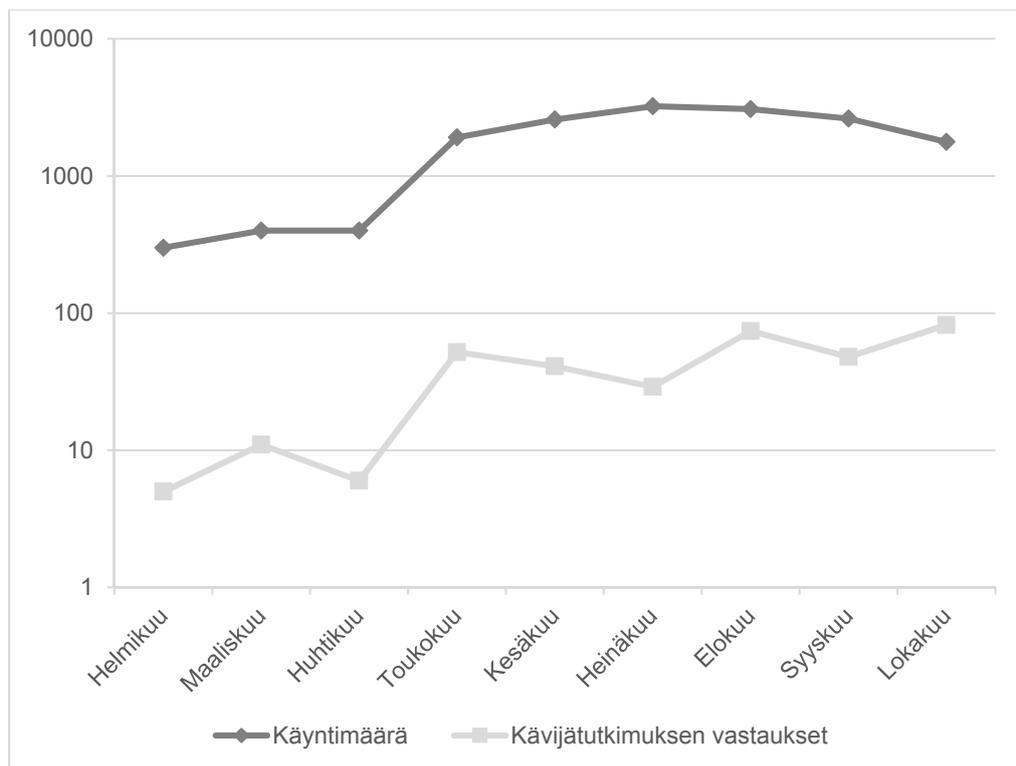
Kuva 9. Saapuminen Pyhä-Häkin kansallispuistoon kuukausittain (n = 348).

Kuva 10. Saapuminen Pyhä-Häkin kansallispuistoon viikonpäivittäin (n = 348).

Kuva 11. Saapuminen Pyhä-Häkin kansallispuistoon vuorokaudenajan mukaan (n = 341).

Kuva 12. Pyhä-Häkin kansallispuiston kuukausittainen käyntimäärä ja kävijätutkimuksessa saattujen vastausten määrä.

Pyhä-Häkin kansallispuistoon ei käytännössä pääse julkisilla liikennevälineillä. Niinpä peräti 96 % kävijöistä saapui puistoon henkilö- tai matkailuautolla (taulukko 21).

Matkustamisessa kotoa Pyhä-Häkkiin oli käytetty myös linja-autoa, tilausbussia ja junaa. Taulukossa 22 on esitetty kaikki kulkuneuvot, joita kävijät olivat käyttäneet matkallaan. Kaksi vastaajaa mainitsi käyttämökseen kulkuneuvokseen jonkin muun, toinen heistä oli käyttänyt lauttaa ja toinen oli juossut.

Taulukko 21. Kävijöiden viimeisin kulkuneuvo heidän matkallaan Pyhä-Häkin kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	298	87
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	32	9
Tilausbussi (ryhmämatka)	10	3
Polkupyörä	2	
Moottoripyörä	1	0
Yhteensä	343	100

Taulukko 22. Kaikki kulkuneuvot, joita kävijät käyttivät matkallaan kotoaan Pyhä-Häkin kansallispuistoon. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	297	87
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	34	10
Linja-auto	6	2
Tilausbussi (ryhmämatka)	9	3
Juna	4	1
Lentokone	2	1
Polkupyörä	2	1
Jokin muu	2	1
Moottoripyörä	1	0
Vastanneita yhteensä	343	

3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu puiston vuoden 2016 käyntimäärään, joka oli 17 300.

Vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään keskimäärin 19 euroa (taulukko 23). Puistossa tai sen lähialueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa keskimäärin 44 euroa ja päiväkävijät 5 euroa. Keskimäärin eniten käynnillään kuluttivat lähialueen ulkopuolelta saapuneet kotimaiset majoittujat (48 €).

Tuloksia tarkasteltaessa on hyvä pitää mielessä, että rahankäyttöä selvittänyt kysymys saattoi tuntua vaivalloiselta vastata. On oletettavaa, että kaikki vastaajat eivät ole perusteellisesti eritelleet kansallispuiston lähialueella käyttämiään rahamääriä. Joissain lomakkeissa vastaaja oli esimerkiksi merkinnyt yöpyvänsä lähialueella vuokramökissä, mutta ilmoittanut silti, ettei ole käyttänyt lainkaan rahaa matkaan liittyviin menoihin. Jos kululajien erittely on vastaajasta tuntunut hankalalta, kysymys on ollut helppo ohittaa laittamalla rasti kohtaan ”en ole käyttänyt rahaa”. Yhtä kaikki, annetut vastaukset antavat mahdollisuuden tehdä päätelmiä paikallistaloudellisista vaikutuksista. Niiden arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 24.

Taulukko 23. Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 324	n = 111	n = 212
Keskimääräinen kulutus (€)	19	44	5
Kotimaiset matkailijat	n = 249	n = 95	n = 154
Keskimääräinen kulutus (€)	22	48	5
Ulkomaiset matkailijat	n = 12	n = 8	n = 4
Keskimääräinen kulutus (€)	8	-*	-*
Lähialueen asukkaat	n = 52	n = 1	n = 50
Keskimääräinen kulutus (€)	5	-*	5

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

Taulukko 24. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötöyvuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palvelujen ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2016 käyntimäärällä laskettuina noin 231 000 euroa ja työllisyysvaikutukset 3 henkilötyövuotta (taulukko 25). Niiden kävijöiden, joille Pyhä-Häkin kansallispuisto oli matkan ainoa tai tärkein kohde, paikallistaloudelliset tulovaikutukset olivat 0,1 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 1 henkilötyövuotta. Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijät käyttivät keskimäärin eniten rahaa majoittumiseen (taulukko 25). Toiseksi eniten rahaa kului ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin. Huoltamo-ostoksiin käytettiin rahaa kolmanneksi eniten. Majoituspalveluihin käytetyt eurot tuottavat enemmän henkilötyövuosia kuin muihin menolajeihin käytetyt eurot. Tämä selittyy palvelualojen työllistävämällä vaikutuksella. Palvelualojen tulovaikutus kohdistuu myös vahvemmin lähialueelle.

Suomalaiset, kansallispuiston lähialueen ulkopuolelta saapuvat matkailijat tuottivat euromääräisesti selvästi suurimman tulovaikutuksen kattaen jopa 97 % kokonaistulovaikutuksista (taulukko 26). Ulkomaisten matkailijoiden kokonaistulovaikutus oli suurempi kuin lähialueen asukkaiden, vaikka paikallisia kävijöitä oli 17 % ja ulkomaisia vain 5 % kaikista kävijöistä. Majoittujat tuottavat yli kymmenkertaisen kokonaistulovaikutuksen päiväkävijöihin verrattuna (taulukko 27).

Taulukko 25. Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset menolajeittain Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella (n = 324) vuonna 2016.

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	5,23	2 626	2	0
Paikallisliikenne ²	0,23	3 576	2	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	5,56	24 054	16	0
Kahvila ja ravintola	1,36	20 581	14	0
Majoittuminen	5,71	89 744	61	1
Ohjelmapalvelut ³	0,27	4 272	3	0
Muut menot ⁴	0,19	2 691	2	0
Välittömät vaikutukset yhteensä		147 544	100	2
Välilliset vaikutukset		83 812		0
Kokonaisvaikutukset		231 357		3

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

2 Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

4 Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Taulukko 26. Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2016.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 249		Ulkomaiset matkailijat n = 12		Lähialueen asukkaat n = 52		Yhteensä n = 313	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	2 291	0,0	40	0,0	272	0,0	2 602	0,0
Paikallisliikenne ²	3 702	0,0	0	0,0	0	0,0	3 702	0,0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	21 611	0,3	0	0,0	1 064	0,0	22 675	0,4
Kahvila ja ravintola	20 472	0,3	0	0,0	242	0,0	20 715	0,3
Majoittuminen	89 381	1,3	3 517	0,0	0	0,0	92 898	1,4
Ohjelmapalvelut ³	4 170	0,1	0	0,0	0	0,0	4 170	0,1
Muut menot ⁴	2 786	0,0	0	0,0	0	0,0	2 786	0,0
Välittömät vaikutukset yhteensä	144 413	2	3 557	0	1 578	0	149 548	2
Välilliset vaikutukset	81 493	0	1 790	0	1 163	0	84 446	0
Kokonaisvaikutukset⁵	225 906	3	5 347	0	2 741	0	233 995	3

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 27. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja lähialueella vuonna 2016.

Menolaji	Päiväkävijät n = 212		Majoittujat n = 111		Yhteensä n = 323	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	842	0,0	1 781	0,0	2 623	0,0
Paikallisliikenne ²	0	0,0	3 587	0,0	3 587	0,0
Ruoka- ja muut vähittäis- kauppaostokset	5 146	0,1	18 963	0,3	24 109	0,4
Kahvila ja ravintola	1 644	0,0	19 000	0,3	20 644	0,3
Majoittuminen	4 463	0,1	85 559	1,3	90 022	1,3
Ohjelmapalvelut ³	0	0,0	4 285	0,1	4 285	0,1
Muut menot ⁴	432	0,0	2 268	0,0	2 700	0,0
Välittömät vaikutukset yhteensä	12 528	0	135 441	2	147 969	2
Väilliset vaikutukset	8 014	0	76 033	0	84 047	0
Kokonaisvaikutukset⁵	20 542	0	211 474	2	232 016	3

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmentoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.2.8 Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Kävijätutkimuksessa oli mukana kaksi kysymystä, joilla selvitettiin luontoympäristön ja luonnossa liikkumisen merkitystä ihmisen terveydelle ja hyvinvoinnille.

Ensimmäisessä kysymyksessä kävijöitä pyydettiin arvioimaan kansallispuistossa käynnin vaikutuksia yleiseen terveydentilaan ja hyvinvointiin. Kysymyksessä oli kolme väitettä, joissa tiedusteltiin, kokiko kävijä sosiaalisen, psyykkisen tai fyysisen hyvinvointinsa lisääntyneen.

Sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymisen kuvailtiin esimerkiksi edistävän työkykyä tai lujittavan ihmissuhteita. Vastanneista 86 % koki sosiaalisen hyvinvointinsa lisääntyneen vähintään jonkin verran (taulukko 28). Vain muutama henkilö oli täysin tai jonkin verran eri mieltä siitä, että hänen sosiaalinen hyvinvointinsa olisi lisääntynyt vierailun aikana.

Psyykkisellä hyvinvoinnilla kuvailtiin tarkoitettavan mm. mielialan kohentumista tai uuden oppimista. Fyysinen hyvinvointi puolestaan esitettiin luontoaistimuksista nauttimisena tai fyysisen kunnon ylläpitämisenä. Vastanneista 93 % ilmoitti psyykkisen hyvinvointinsa lisääntyneen vähintään jonkin verran (taulukko 28). Fyysisen hyvinvointinsa koki lisääntyneen 90 % vastaajista. Kukaan vastaajista ei ollut täysin eri mieltä siitä, että hänen psyykkinen tai fyysinen hyvinvointinsa olisi lisääntynyt vierailun aikana.

Taulukko 28. Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset Pyhä-Häkin kansallispuistossa käyntiin liittyen.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa	täysin samaa mieltä		
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi	344	99	1	1	13	40	46	4,28	0,79
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi	343	99	0	1	6	36	57	4,49	0,67
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi	342	98	0	1	9	36	54	4,42	0,71
Yhteensä	346	99						4,40	0,73

Toisena terveysaiheena kävijöiltä kysyttiin, minkä arvoisiksi he arvioisivat rahassa mitattuna Pyhä-Häkin kansallispuistossa kokemansa terveys- ja hyvinvointivaikutukset. Ideana oli verrata käynnin tuomia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia jonkin kaupalliseen palvelun tuottamiin vastaaviin vaikutuksiin. Kysymyksessä oli annettu joitakin esimerkkejä kaupallisista palveluista, joiden rahalliset arvot vaihtelivat kuntosalikäynnistä (5 euroa) ulkomaanmatkaan (3 000 euroa). Kysymys herätti paljon keskustelua: rahallisen arvon määrittäminen oli osalle hyvin vaikeaa, eivätkä kaikki halunneet vastata kysymykseen lainkaan. Vastauksia saatiin kuitenkin 296 kappaletta, mikä on 85 % kaikista tutkimukseen vastanneista. Kysymykseen vastanneiden antamat rahalliset arvot vaihtelivat kahdesta eurosta 5 000 euroon (taulukko 29). Yksi vastaaja ilmoitti kokemuksensa arvoksi 10 000 euroa, mutta vastaus poistettiin aineistosta ääriarvona. Kävijöiden kokemien terveys- ja hyvinvointivaikutusten euromääräisten arvioiden keskiarvo oli 168 euroa, mediaani 50 euroa, ja kolme neljäsosaa vastaajista valitsi käynnin arvoksi 100 euroa tai vähemmän.

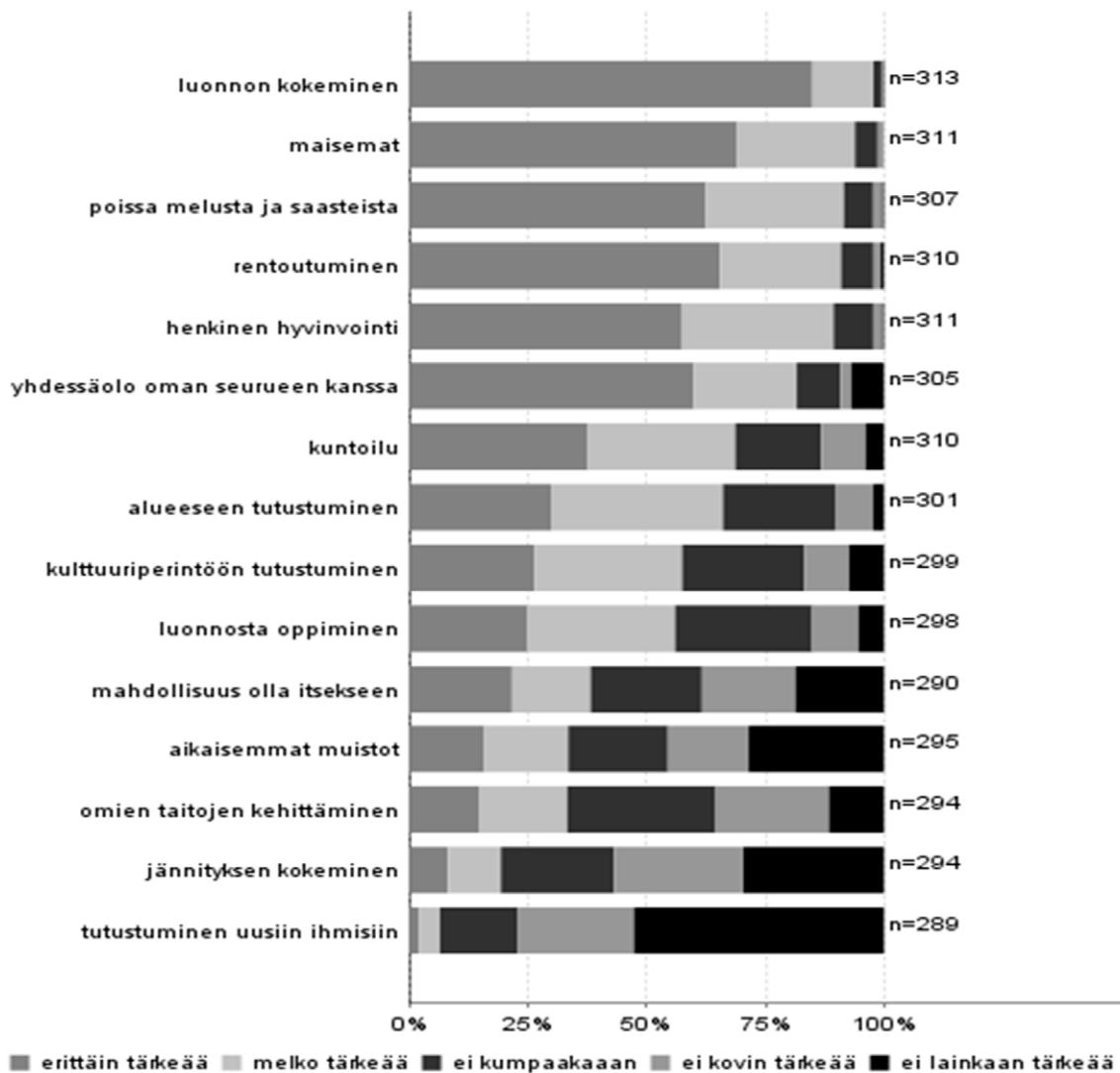
Taulukko 29. Pyhä-Häkin kansallispuistossa koettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallinen arvo.

Käynnin rahallinen arvo	Vastanneita		Keski-arvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
	n	%			Min	25%	Med	75%	Max
Euroa	296	85	168,0	536,72	2	20	50	100	5000

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Tärkeimpinä syinä Pyhä-Häkin kansallispuistossa vierailuunsa kävijät pitivät luonnon kokemista, maisemia, rentoutumista ja olemista poissa melusta ja saasteista (kuva 13). Myös yhdessäolo oman seurueen kanssa ja henkinen hyvinvointi olivat erittäin tärkeitä yli puolelle vastaajista. Vähiten tärkeitä tekijöitä olivat tutustuminen uusiin ihmisiin, jännityksen kokeminen ja aikaisemmat muistot.

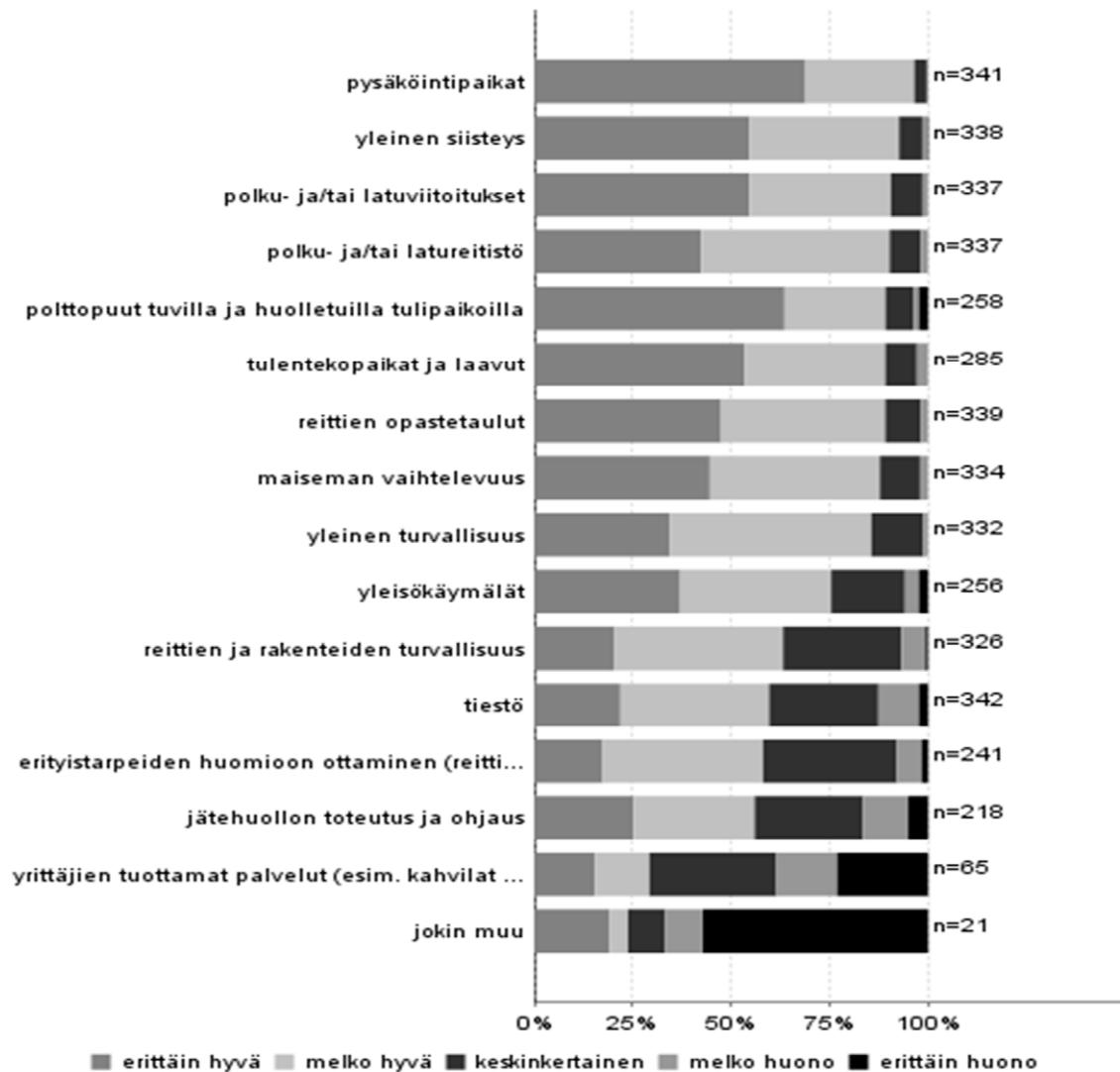

Kuva 13. Kävijöiden syyt Pyhä-Häkin kansallispuistossa vierailuun.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Tutkimukseen osallistuneet arvioivat vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatua. Vastaajat pitivät Pyhä-Häkin kansallispuiston palveluja pääsääntöisesti hyvinä (kuva 14). Tyytyväisimpiä vastaajat olivat pysäköintipaikkoihin, jotka saivat keskiarvon 4,7 asteikolla 1–5, jossa 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja 1 erittäin huonoa (taulukko 30). Yleinen siisteys ja polttopuut huolletuilla tulipaikoilla ylsivät arvosanaan 4,5. Arvosanaan 4,4 ylsivät tulentekopaikat sekä polku- ja/tai latuviitoitukset. Heikoimmin arvioinnissa pärjäsivät yrittäjien tuottamat palvelut (2,8) sekä jätehuollon toteutus ja ohjaus (3,6). Yrittäjien tuottamien palveluiden osalta on melko todennäköistä, että vastaajat ovat arvioineet palvelujen määrää eivätkä laatua, koska puistoon liittyen on tarjolla melko vähän yrittäjien tuottamia palveluja. Tätä kuvaa myös se, että vain 65 vastaajaa koki käyttäneensä yrittäjien tuottamia palveluja ja pystyi siten niitä arvioimaan.

Kohtaan jokin muu palvelu oli annettu 21 vastausta. Tyytymättömiä oltiin pitköspuiden huonon kuntoon (3 mainintaa) sekä polulle ajettuun hiekkään (4 mainintaa). Tyytyväisyyttä aiheutti erämainen tunnelma (1), hieno vanha metsä (1) sekä puiston opas (2). Vastauksissa esitettiin myös toiveita latujen paremmasta hoidosta ja toivottiin lisää tulipaikkoja (2) ja lepopaikkoja (2).

Kuva 14. Kävijöiden mielipiteet Pyhä-Häkin kansallispuistossa käyttämiensä palveluiden laadusta.

Taulukko 30. Mielipiteet Pyhä-Häkin kansallispuiston palvelujen laadusta. Arviointi:1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

Palvelu tai ympäristötekijä	Käytännyt ja arvioinnut (n)	Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käyttänyt (n)
		Erittäin huono	Melko huono	Keskin-kertainen	Melko hyvä	Erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	341	0	0	3	28	69	4,7	4
Lähialueen tiestö	342	2	10	28	38	22	3,7	2
Reittien opastetaulut	339	0	2	9	42	47	4,3	4
Polkureitistö	337	0	2	8	48	42	4,3	6
Polkuviitoitukset	337	0	1	8	36	55	4,4	5
Tulentekopaikat	285	0	3	8	36	53	4,4	56
Polttopuut huolletuilla tulipaikoilla	258	2	2	7	26	64	4,5	76
Ulkokäymälät	256	2	4	19	38	37	4,0	87
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	218	5	11	28	31	25	3,6	117
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	241	2	6	34	41	17	3,7	89
Yrittäjien tuottamat palvelut	65	23	15	32	14	15	2,8	259
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	326	1	6	30	43	20	3,8	7
Yleinen turvallisuus	332	0	1	13	51	34	4,2	6
Yleinen siisteys	338	0	1	6	38	55	4,5	1
Maiseman vaihtelevuus	334	0	2	10	43	45	4,3	1
Jokin muu	21	57	10	10	5	19	2,2	8
Vastanneita yhteensä	346							

Kansallispuiston palveluiden kokonaismäärälle kävijät antoivat yleisarvosanan 4,4 asteikolla 1–5 (taulukko 31). Peräti 95 % vastaajista piti palveluiden nykyistä määrää melko tai erittäin hyvänä.

Taulukko 31. Kävijöiden tyytyväisyys Pyhä-Häkin kansallispuiston palvelujen määrään kokonaisuudessaan. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinnut		Arviointi, %					Keskiarvo
			Erittäin tyytymätön	Melko tyytymätön	Ei kumpikaan	Melko tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen	
	n	%						
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	342	98	0	0	5	51	44	4,4

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden ennako-odotukset Pyhä-Häkin kansallispuiston luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista ja reiteistä sekä rakenteista täyttyivät erittäin hyvin (taulukko 32). Kävijät arvioivat odotuksia asteikolla yhdestä viiteen (1 = toteutui erittäin huonosti, 5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, jonka vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,78. Myös reitit ja rakenteet vastasivat hyvin ennako-odotuksia (keskiarvo 4,44). Hieman heikommin odotuksia vastasivat harrastusmahdollisuudet, joiden kohdalla odotusten täyttymisen arvioi melko huonoksi 2 % ja keskinkertaiseksi 16 % vastaajista. Harrastusmahdollisuuksienkin vastaavuus odotuksiin sai kuitenkin reilusti yli melko hyvän arvosanan keskiarvon ollessa 4,23.

Taulukko 32. Kävijöiden ennako-odotusten täytyminen Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

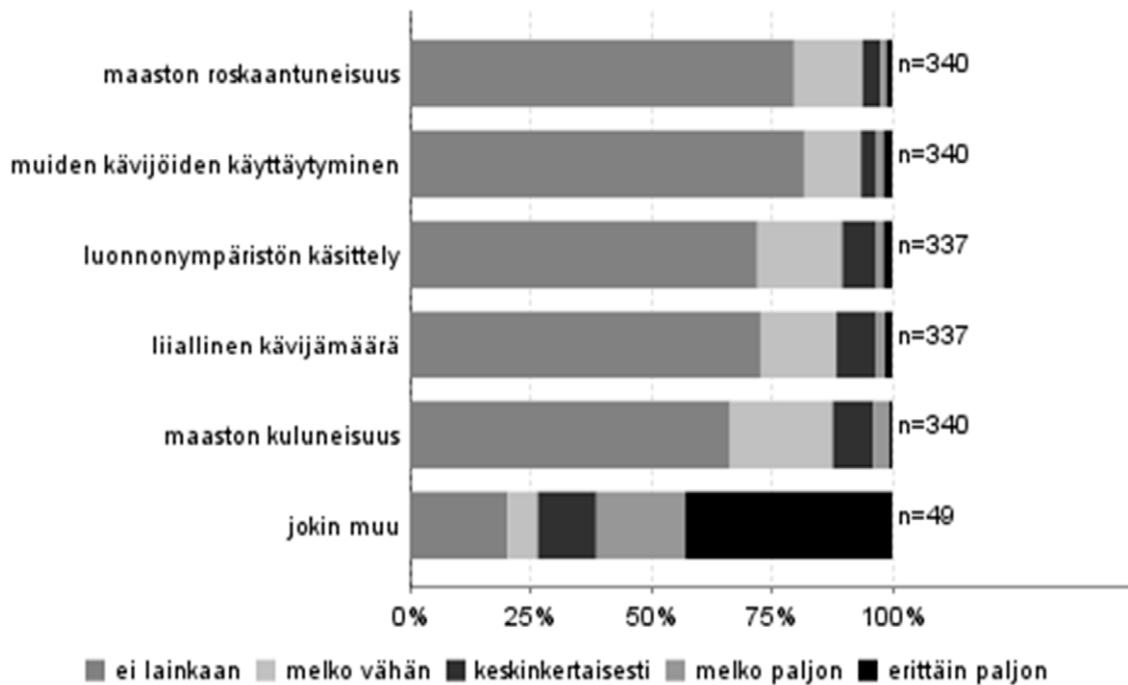
	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Luonnonympäristö	344	100	0	0	2	18	80	4,78
Harrastusmahdollisuudet	324	94	0	2	16	40	43	4,23
Reitit ja rakenteet	342	99	0	1	6	40	52	4,44
Vastanneita yhteensä	345							

3.3.4 Käyntiä häirinneet tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko jokin tekijä häirinnyt heidän vierailuaan Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Mielipidettä kysyttiin maaston kuluneisuudesta ja roskaantuneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida käyntiä häirinneitä muita tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsi erittäin paljon, ... 5 = ei häirinnyt lainkaan).

Pääsääntöisesti vastaajat eivät kokeneet häiriötä vieraillessaan Pyhä-Häkin kansallispuistossa (kuva 15). Kaikkien annettujen vaihtoehtojen tyyppivastaus oli 5 eli yleisin vastaus oli, että asia ei häirinnyt lainkaan. Kaikissa kohdissa myös mediaani oli 5 eli yli puolet vastaajista arvioi, ettei kyseinen tekijä häirinnyt lainkaan heidän vierailuaan. Voimakkaimmin kävijöitä häiritsivät luonnonympäristön käsittely ja muiden kävijöiden käyttäytyminen, joita kumpaakin 2 % vastaajista arvioi erittäin häiritseviksi.

Noin 14 % vastaajista oli kokenut häiritsevänä jonkin muun tekijän kuin edellä mainitut (taulukko 33). Useimmin häiritseväksi tekijäksi mainittiin pitkospuiden huono kunto (12 kpl) ja polulle ajettu sora (6 kpl).

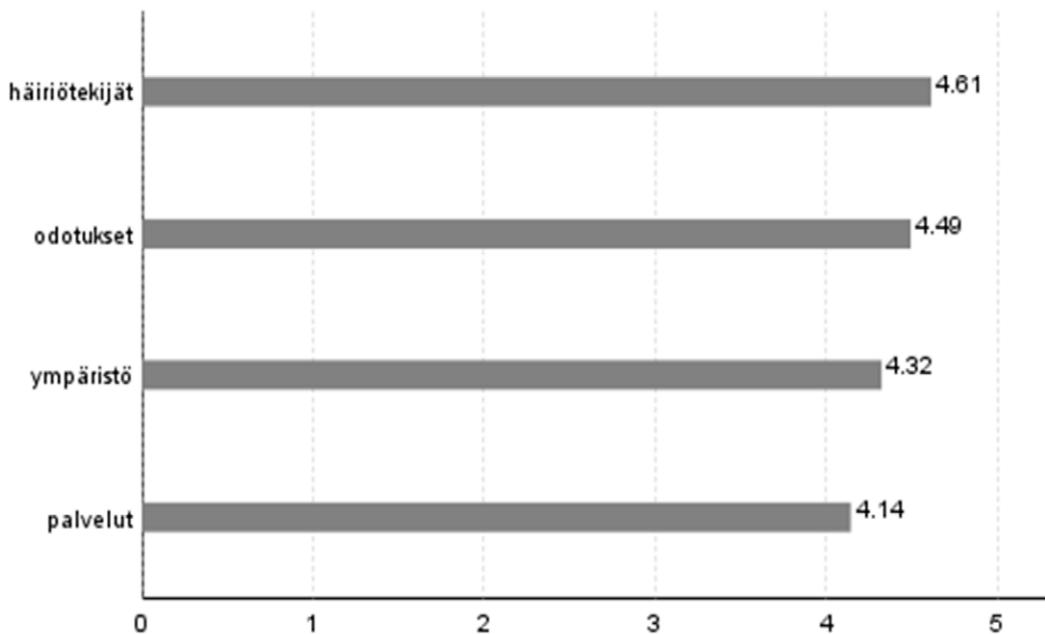
Kuva 15. Käijöitä häirinneet tekijät Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

Taulukko 33. Muut käijöitä häirinneet tekijät.

Häiritsevä asia	Kpl
Pitkospuiden huono kunto	12
Polulle ajettu sora	6
Taukopaikan tai maaston roskaisuus	4
Käymälöiden siisteys/wc-paperin puute	3
Hiihtolatujen kunto/puute	3
Telttapaikkojen määrä	2
Tulipaikkojen määrä	1
Rakenteiden rapistuminen	1
Koiran uloste	1
Hyttiset	1
Hirvikärpäset ja metsästäjät	1
Yhteensä	35

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Pyhä-Häkin kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,32. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä heidän kyseiseen käyntiinsä kansallispuistossa. Kävijättytyväisyysindeksi on laskettu seuraavien osatekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen sekä käyntiä häirinneet tekijät. Pyhä-Häkin kansallispuisto sai kaikista kävijättytyväisyyden osatekijöistä arvosanaksi yli 4, heikoimman arvosanan saivat palvelut (kuva 16 ja taulukko 34). Palveluiden kokonaiskeskiarvoa laskivat etenkin tyytymättömyys yrittäjien tuottamiin palveluihin, mutta alle 4:n keskiarvon saivat myös jätehuollon toteutus ja ohjaus, lähialueen tiestö, erityistarpeiden huomioon ottaminen sekä reittien ja rakenteiden turvallisuus.

Kuva 16. Kävijättytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

Taulukko 34. Kävijätyytyväisyyden osatekijöiden keskiarvot ja kävijätyytyväisyysindeksi Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	4,65	Yleinen turvallisuus	4,19	Luonnonympäristö	4,78	Maaston kuluneisuus	4,51
Lähialueen tiestö	3,67	Yleinen siisteys	4,46	Harrastusmahdollisuudet	4,23	Maaston roskaantuneisuus	4,42
Reittien opastetaulut	4,35	Maiseman vaihtelevuus	4,30	Reitit ja rakenteet	4,44	Luonnonympäristön käsittely	4,31
Polkureitistö	4,31					Liiallinen kävijämäärä	4,60
Polkuviihtotukset	4,44					Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,62
Tulentekopaikat	4,40						
Polttopuut huolletuilla tulipaikoilla	4,47						
Ulkokäymälät	4,04						
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,60						
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,66						
Yrittäjien tuottamat palvelut	2,86						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,76						
Palveluiden määrä	4,39						
Aluekohtainen keskiarvo	4,14		4,32		4,49		4,61
Vertailukelpoinen keskiarvo	4,14		4,32		4,49		4,61
Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi					4,32		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi					4,32		

3.4 Aluekohtaiset kysymykset

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiltä kysyttiin Metsähallituksen vakiolomakkeen kysymysten lisäksi kävijöiden aikomusta ja tapaa jakaa kokemuksiaan kansallispuistovierailusta sosiaalisessa mediassa.

Vähän alle puolet kävijöistä oli jakanut tai aikoi jakaa kokemuksiaan kansallispuistovierailusta sosiaalisessa mediassa (taulukko 35). Yleisimmin käytetty sosiaalisen median alusta oli Facebook (81 %) (taulukko 36). Instagramia käytti 30 % vastaajista, jotakin muuta alustaa 18 % ja Twitteriä 3 %. Yleisimmin käytetyt muut sosiaalisen median alustat olivat WhatsApp ja Snapchat (taulukko 37). Kokemuksensa sosiaalisessa mediassa jakaneista vastaajista 73 % aikoi myös ilmoittaa sijaintinsa päivityksensä yhteydessä (taulukko 38). Suosituimmat tavat sijainnin jakamiseen olivat paikannimen mainitseminen (53 %) ja matkapuhelimen paikannuksen käyttäminen (28 %).

Taulukko 35. Kävijöiden aikomus jakaa kokemuksiaan vierailusta Pyhä-Häkin kansallispuistossa sosiaalisessa mediassa.

Sosiaalisen median käyttö	n	%
Kyllä	163	48
Ei	175	52
Vastanneita yhteensä	338	

Taulukko 36. Kävijöiden käyttämät sosiaalisen median alustat.

Sosiaalisen median alusta	n	%
Facebook	130	81
Instagram	48	30
Twitter	5	3
Jokin muu	29	18
Vastanneita yhteensä	160	

Taulukko 37. Kävijöiden käyttämät muut sosiaalisen median alustat.

Sosiaalisen median alusta	n
WhatsApp	14
Snapchat	6
Jälki.fi	2
Sports Tracker	1
Google+	1
Google Maps	1
Vastanneita yhteensä	25

Taulukko 38. Kävijöiden sijainnin ilmoittaminen sosiaalisessa mediassa.

Sijainnin ilmoittaminen sosiaalisessa mediassa	n	%
Matkapuhelimen paikannuksella	44	28
Mainitsemalla paikannimen	85	53
Käyttämällä hashtagia	26	16
En kerro sijaintia	21	13
En osaa sanoa	23	14
Vastanneita yhteensä	160	

3.5 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta antoi 91 henkilöä (26 % vastaajista). Luokitellun palautteen määrä oli huomattavasti suurempi (162 kpl), sillä osa vastauksista sisälsi useaan eri luokkaan kuuluvaa ja/tai useaa eri laatua olevaa palautetta. Palautteesta 44 % oli Pyhä-Häkin kansallispuistoa, sen luontoa ja palveluja koskevia kiitoksia tai kehuja. Selviä moitteita oli reilu neljäsosa (27 %) annetusta palautteesta. Loput palautteet olivat alueen palvelujen ja rakenteiden kehittämisehdotuksia (20 %), muuta palautetta (9 %) tai tiedusteluja (0,6 %) (liite 5).

Vastaajat kehuivat Pyhä-Häkin kansallispuiston aluetta kauniiksi ja upeaksi paikaksi. Luonnonrauhaa, vanhoja metsiä ja suoalueita arvostettiin. ”*Ensimmäinen kerta täällä, kyllä sielu lepää. Kiitos!*”, ”*Ihana rauhallinen luontopaikka! Ihana että täällä metsä on luonnontilassa ja esim. Kotajärven nuotiopaikka on hienon yksinkertainen.*” Reittien merkinnät ja opasteet, keittokatoksen kunto ja polttopuuhoolto saivat kiitosta. Myös kansallispuistossa kesäaikaan ollut opas sai paljon kehuja.

Vapaamuotoisissa ajatuksissa oli myös moitteita. Eniten moitteita sai pitkospuiden huono kunto. Saarijärven kaupungin ylläpitämällä Tulijärven laavulla ei myöskään aina ollut polttopuita saatavilla. Tulijärven laavu sijaitsee kansallispuiston ulkopuolella, mutta liittyy puistoon rengasreittein kautta. Kotajärven keittokatos ruuhkautui vilkkaimpina aikoina. Polulle ajettu sora mainittiin myös muutaman kerran valituksiksi luokitelluissa palautteissa. Soralla oli kunnostettu joitakin polkuosuuksia talvella tutkimuksen alussa, joten se ei ollut ehtinyt vielä maisemoitua. Reittien merkintöihin ja opasteisiin toivottiin parempaa tarkkuutta. Talviaikaan ladut ja niiden kunto saivat joitain moitteita. Toisaalta Saarijärven kaupunki sai myös kiitosta ladun ylläpitämisestä Pyhä-Häkissä. Myös kävijätutkimuksen kyselylomakkeen pituutta ja kysymysten vaikeaselkoisuutta moitittiin.

Palautteista löytyi kiitosten ja kritiikin lisäksi kehittämisehdotuksia ja toiveita. Suurin osa toiveista kohdistui reitteihin ja muihin palvelurakenteisiin. Toivottiin lisää ympyräreittejä sekä nuotiopaikkoja myös lyhyemmille reiteille tai heti pysäköintialueen läheisyyteen. Jotkut vastaajista toivoivat lisää levähdyspenkkejä reittien varrelle sekä näköalatasannetta. Myös mukaan otettavia opaskarttoja tai esitteitä laduista ja reiteistä ehdotettiin. Latuja esitettiin lisättävän ja maastopyöräilyreittejä perustettavan. Lisäksi toivottiin lisää yöpymispaikkoja. Kehittämisehdotuksissa mainittiin myös internet-piste ja peseytymismahdollisuus sekä kansallispuiston laajentaminen ja markkinoinnin tehostaminen.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

4.1.1 Tärkeimmät tulokset

Kävijätutkimuksen perusteella Pyhä-Häkin kansallispuisto on keski-Suomen asukkaiden suosima päiväretkikohde, jossa vierailaan oman perheen jäsenten kanssa. Kansallispuiston kävijöistä valtaosa oli kotimaisia matkailijoita, jotka saapuivat kansallispuistoon Keski-Suomesta, Pirkanmaalta ja pääkaupunkiseudulta. Puiston kävijöistä 5 % oli ulkomaisia matkailijoita, joita tuli eniten Saksasta. Ulkomaalaisten matkailijoiden osuus saattoi jäädä tutkimuksessa jonkin verran todellista alhaisemmaksi, koska heinäkuussa saatiin suhteellisesti vähemmän vastauksia johtuen aktiivikeruupäivien puutteesta.

Lähes seitsemälle kävijälle kymmenestä Pyhä-Häkin kansallispuisto oli matkan ainoa tai tärkein kohde, mutta puistossa vierailtiin myös matkalla muihin kohteisiin. Moni kävijä tutustui matkansa aikana muihinkin kansallispuistoihin, yksittäisistä puistoista useimmin Salamajärveen. Julkisia liikenneyhteyksiä Pyhä-Häkin kansallispuistoon ei ole, joten 97 % kävijöistä saapui puistoon henkilö- tai matkailuautolla.

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiden sukupuolijakauma oli suhteellisen tasainen, naisia oli hieman miehiä enemmän. Hieman yli puolet kävijöistä oli käynyt puistossa aiemminkin, keskimäärin viisi kertaa viimeisten viiden vuoden aikana. Suurin kävijäryhmä oli 55–64-vuotiaat. Tutkimukseen vastanneiden keski-ikä oli 47 vuotta. Kävijät olivat suhteellisen korkeasti koulutettuja. Lähes puolella vastaajista oli alempi tai ylempi korkeakoulututkinto. Useimmiten puistossa vierailtiin 2–5 hengen seurueissa. Yli kaksi kolmasosaa kävijöistä saapui puistoon oman perheen jäsenten kanssa. Lapsia oli noin neljänneksessä kaikista seurueista, liikuntarajoitteisia vain kahdessa seurueessa.

Kansallispuiston suosituimmat vierailukohteet olivat opastuspaikka ja Iso puu sekä Kotajärven keittokatos. Kansallispuistoon tultiin ennen kaikkea kävelemään, tarkkailemaan luontoa ja eväsretkeilemään. Myös retkeily, luonnon nähtävyyksien katselu ja luontovalokuvaus olivat suosittuja harrastuksia. Tärkeimmäksi harrastukseksi kävijät nostivat retkeilyn. Tärkeimpiä syitä vierailta Pyhä-Häkin kansallispuistossa olivat luonnon kokeminen, maisemat, rentoutuminen, poissaolo melusta ja saasteista sekä henkinen hyvinvointi.

Retket Pyhä-Häkin kansallispuistoon vaihtelivat kestoltaan yhdestä tunnista useampaan vuorokauden. Vastaajista 85 % kävi puistossa päiväselvään. Tyypillinen päiväretki kesti noin kolme ja puoli tuntia. Kansallispuiston alueella yöpyneet viipyivät puistossa tyypillisimmin yhden vuorokauden. Yöpymiseen käytettiin useimmiten asuntoautoa tai -vaunua tai omaa majoitetta. Kaksi viidestä kansallispuistossa vierailleesta matkailijasta yöpyi puistossa tai sen lähialueella, toisin sanoen Saarijärven ja Kannonkosken kunnissa. Suosituimmat yöpymispaikat lähialueella olivat oma mökki ja asuntoauto tai -vaunu. Yöpyvät matkailijat viipyivät puistossa ja sen lähialueella tyypillisimmin kaksi vuorokautta.

Yleisin tapa liikkua lihasvoimin kansallispuiston alueella oli kävely. Kävellessä liikkuneita oli 96 % vastanneista, ja keskimääräinen kävelty matka oli 7,8 kilometriä. Muita mainittuja liikkimistapoja olivat pyöräily, hiihto, lumikenkäily ja juoksu.

Kävijät olivat pääosin tyytyväisiä Pyhä-Häkin kansallispuiston palvelujen laatuun. Kiitosta saivat erityisesti pysäköintipaikat, tulentekopaikat ja laavut, niillä olevat polttopuut, polkuviitoitukset ja polkureitistö. Kehitettävää oli kävijöiden mielestä erityisesti yrittäjien tuottamissa palveluissa, jätehuollon toteutuksessa ja ohjauksessa, erityistarpeiden huomioon ottamisessa, lähialueen tiestössä

sekä reittien ja rakenteiden turvallisuudessa. Palveluiden määrään kokonaisuudessaan oltiin hyvin tyytyväisiä. Palveluiden laadun ja määrän lisäksi tyytyväisiä oltiin kansallispuiston yleiseen siisteeseen ja maiseman vaihtelevuuteen.

Kävijöiden kokemukset Pyhä-Häkin kansallispuiston luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista, reiteistä ja rakenteista vastasivat hyvin heidän odotuksiaan. Parhaiten odotukset täytti alueen luonnonympäristö. Kävijöitä erityisesti häiritseviä tekijöitä ei juuri noussut esiin. Jonkin verran kävijöitä häiritsivät maaston kuluneisuus sekä luonnonympäristön käsittely. Vastaajien itse nimeämistä asioista eniten häiritsi pitkospuiden huono kunto, mikä saattaa heijastella myös reittien ja rakenteiden turvallisuudesta annettuihin arvioihin. Kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoiseksi kävijätyytyväisyysindeksiksi tuli 4,32 asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Kävijöiltä kysyttiin, miten he kokivat käyntinsä Pyhä-Häkin kansallispuistossa vaikuttaneen terveydentilaansa ja hyvinvointinsa. Vastaajista 86 % oli täysin tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että heidän sosiaalinen hyvinvointinsa oli lisääntynyt vierailun aikana. Fyysisen hyvinvoinnin lisääntymisestä täysin tai jonkin verran samaa mieltä oli 90 % vastaajista ja psyykkisen hyvinvoinnin osalta vastaava lukema oli peräti 93 %.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, minkä arvoiseksi rahassa mitattuna he arvioisivat kokemansa terveys- ja hyvinvointivaikutukset käynnillään Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Vastaajien keskimäinen arvio eli mediaani terveys- ja hyvinvointivaikutuksista oli 50 euroa ja keskiarvo 168 euroa.

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset vuonna 2016 olivat noin 0,2 miljoonaa euroa ja 3 henkilötyövuotta. Keskimäärin Pyhä-Häkin kävijät kuluttivat 19 euroa käyntiään kohden. Eniten rahaa käyttivät kotimaiset yöpyneet matkailijat (48 euroa) ja vähiten päiväretkeilijät (5 euroa). Määrällisesti eniten rahaa käytettiin majoituspalveluihin sekä ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin. Majoituspalvelujen käytöllä oli myös suurimmat kokonaistulovaikutukset. Suomalaiset, kansallispuiston lähialueen ulkopuolelta saapuvat matkailijat tuottivat jopa 97 % kaikista kävijöiden tulovaikutuksista.

Metsähallitus on arvioinut kaikkien Suomen kansallispuistojen paikallistaloudellisten kokonaisvaikutusten olleen vuonna 2016 yhteenlaskettuina 179 miljoonaa euroa ja 1 774 henkilötyövuotta (Metsähallitus 2017b). Kun määrät jaetaan tasan Suomen kaikkien 39 kansallispuiston kesken, saadaan keskimääräiseksi tulovaikutukseksi 4,6 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukseksi 45 henkilötyövuotta. Pyhä-Häkin kansallispuiston osuus luvuista on tämän tutkimuksen perusteella huomattavasti keskimääräistä pienempi. Keskimääräistä vähäisempiä tulovaikutuksia selittää osin se, että Pyhä-Häkin vuotuinen käyntimäärä jää kauas suosituimpien kansallispuistojen käyntimäärästä. Lisäksi Pyhä-Häkin on luonteeltaan lähivirkistyskohde. Kävijät viipyvät alueella ja sen läheisyydessä vähemmän aikaa ja käyttävät siten myös vähemmän rahaa kuin matkailualueilla sijaitsevien, suurempien puistojen kävijät. Tulovaikutusten suhteelliseen pienuuteen vaikuttaa myös palveluiden määrä: Pyhä-Häkin läheisyydessä palvelutarjonta on selvästi vähäisempää kuin matkailukeskusten yhteydessä sijaitsevilla kansallispuistoissa.

Hieman alle puolet Pyhä-Häkin kansallispuistossa vierailleista oli jakanut tai aikoi jakaa kokemuksiaan vierailusta sosiaalisessa mediassa. Yleisimmät jakamiseen käytetyt sosiaalisen median alustat olivat Facebook, Instagram ja WhatsApp. Suurin osa kokemuksiaan sosiaalisessa mediassa jakaneista vastaajista ilmoitti myös sijaintinsa päivityksensä yhteydessä. Suosituimmat tavat sijainnin ilmoittamiseen olivat paikannimen mainitseminen ja kännykän paikannuksen käyttäminen.

Kävijätutkimuksessa annettu vapaamuotoinen palaute sisälsi jonkin verran valituksia. Useimmin mainittiin pitkospuiden huono kunto. Pitkospuiden huono kunto mainittiin myös, kun kävijöiltä tiedusteltiin heitä kansallispuistovierailun aikana häirinneitä tekijöitä. Kehittämisehdotukset koskivat lähinnä palvelurakenteiden lisäämistä, opasteiden parantamista ja kansallispuiston laajentamista.

Osa toivoi tulentekopaikkaa lähemmäs pysäköintipaikkaa, osa taas kiitti sen puutteesta ja näki sen vaikuttaneen ympäristön säilymiseen siistinä. Vapaamuotoiset palautteet sisälsivät kuitenkin useimmin erilaisia kiitoksia ja kehuja. Kiitosta sai puiston olemassaolo itsessään, sen kaunis luonto ja luonnontilainen metsä sekä maksuttomuus. Myös puiston huoltoa, opasteita, reittejä ja opasta keuhuttiin useissa palautteissa.

4.1.2 Erot keruumenetelmien välillä

Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijätutkimus toteutettiin vuonna 2016 keräämällä aineistoa kahdella eri menetelmällä: aktiivisella haastattelulla (235 lomaketta) ja miehittämättömällä jatkuvan keruun pisteellä (113 lomaketta). Koska molemmilla menetelmillä saatiin suhteellisen runsaasti vastauksia, voidaan tämän tutkimuksen perusteella analysoida keruumenetelmien välisiä eroja. Vastaavanlaista tarkastelua on tehty vuonna 2011 Isojärven kansallispuiston kävijätutkimuksen yhteydessä (Mäkelä 2012). Isojärvellä havaittiin, että sillä, saatiinko vastaukset haastattelijan avulla vai jatkuvan keruun pisteiltä, oli vaikutusta mm. kävijärakennetta, käynnin kestoa ja vierailukohteita koskeviin tuloksiin.

Aktiivisella haastattelulla tavoitettiin paremmin iäkkäitä vastaajia, nuoremmat ikäluokat puolestaan täyttivät lomakkeen herkemmin itsenäisesti. Haastateltujen vastaajien suurin ikäluokka oli 55–64-vuotiaat ja itsenäisesti vastanneiden 25–34-vuotiaat. Jatkuvan keruun pisteellä lomakkeen täyttivät hieman useammin naiset kuin miehet, ja myös koulutustaso oli näiden vastaajien keskuudessa korkeampi. Itsenäisesti vastanneista 60 % ja haastatelluista 44 % oli suorittanut korkeakoulututkinnon. Ulkomaalaisten vastaajien osuus oli itsenäisesti vastanneissa hieman suurempi (8 %) kuin haastatelluissa (3 %).

Suuria seurueita saatiin otokseen tehokkaammin aktiivisella keruulla. Vastaavasti yksin liikkuneet tavoitettiin paremmin jatkuvan keruun pisteellä. Alle 15-vuotiaita oli haastateltujen vastaajien seurueissa selvästi useammin kuin jatkuvan keruun pisteellä vastanneiden seurueissa. Miehittämättömän pisteen vastaajien seuruekoko oli keskimäärin 2,6 henkilöä ja haastateltujen vastaajien 4,4 henkilöä. Haastatelluista vastaajista 43 % oli ensikertalaisia. Jatkuvan keruun pisteellä vastanneista ensikertalaisia oli selvästi enemmän, 60 %.

Keruumenetelmät vaikuttivat myös siihen, mihin aikaan saapuneita kävijöitä saatiin mukaan otokseen. Aktiivista haastattelua tehtiin pääasiassa ennakkoon vilkkaiksi arvioituina päivinä. Niinpä esimerkiksi sunnuntai saapumispäivänä korostuu haastatteluvastauksissa. Haastatelluista 75 % oli saapunut puistoon päivällä kello kymmenen ja neljäntoista välillä, eikä kello kuudentoista jälkeen saapuneita juuri ollut. Jatkuvan keruun pisteeltä saatuihin vastauksiin merkityt saapumisajat jakautuivat huomattavasti tasaisemmin eri kuukausille, viikonpäiville ja vuorokaudenajoille.

Eri menetelmin kerätyt aineistot erosivat toisistaan myös tarkasteltaessa päiväkävijöiden ja yöpyjien välistä suhdetta. Haastatelluista kävijöistä vain 9 % yöpyi kansallispuistossa. Jatkuvan keruun pisteellä vastanneista yöpyjiä oli 27 %. Vastaavasti lähialueella yöpyi haastatelluista kävijöistä 36 % ja omatoimisesti vastanneista 49 %.

Tämän kävijätutkimuksen aineistosta noin kolmasosa saatiin jatkuvalla keruulla ja noin kaksi kolmasosaa aktiivisilla haastatteluilta, joita ei pystytty jakamaan tutkimusajalle satunnaisesti. Kahdella menetelmällä saatujen vastausten voidaan katsoa tasaavan jonkin verran toisiaan, joten tutkimuksen kokonaisaineistoa voidaan pitää varsin luotettavana.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Pyhä-Häkin kansallispuistossa tehtiin ensimmäinen laaja kävijätutkimus vuonna 2007 (Mikkola & Kuosmanen 2008). Vuoden 2007 kävijätutkimuksessa käytetty lomake eroaa hieman vuonna 2016 käytetystä lomakkeesta. Suurin osa kysymyksistä on kuitenkin samoja, joten tulosten vertailu on mielekäästä. Vertailussa kannattaa huomioda erot tutkimusaineiston keruutavoissa. Vuonna 2007 85 % vastauksista saatiin jatkuvan keruun menetelmällä, kun nyt suurempi osa saatiin aktiivisilla haastatteluilla (68 %).

Yhdeksässä vuodessa puiston palvelut ovat monipuolistuneet uudella 17 kilometrin pituisella reitillä, Tulijärven polulla. Polku kulkee osittain kansallispuiston ulkopuolella ja sen puolivälin paikkeilla on Saarijärven kaupungin ylläpitämä Tulijärven laavu. Myös Poika-ahon päivätupa on muutettu vuokratuvaksi ja uusi, vuonna 2012 voimaan astunut järjestyssääntö sallii nykyisin yöpymisen kansallispuistossa jokamiehenoikeuksin.

Naisia oli hieman enemmän kuin miehiä sekä vuonna 2007 (55 %) että vuonna 2016 (57 %). Vuonna 2007 vastaajien keski-ikä oli 43 vuotta ja suurin kävijäryhmä 25–34-vuotiaat. Vastaajista suurin osa oli suorittanut yliopisto- tai korkeakoulututkimuksen. Vuonna 2016 vastaajien keski-ikä nousi 47 vuoteen, ja suurimman kävijäryhmän muodostivat 55–64-vuotiaat. Myös yli 65-vuotiaiden osuus kasvoi hieman. Yliopisto- tai korkeakoulututkimuksen oli suorittanut suurin osa vastaajista myös vuonna 2016. Kävijöiden keski-ikä nousu saattaa selittyä osittain sillä, että suurin osa vuoden 2007 aineistosta kerättiin jatkuvan keruun menetelmällä, jossa vuoden 2016 aineiston perusteella painottuvat nuoremmat vastaajat.

Molempina vuosina suurin osa vastaajista oli Jyväskylältä. Myös muut yleisimmät kotikunnat olivat samoja, joskin järjestys vaihteli hieman. Ulkomaalaisten vastaajien osuus oli vuoden 2007 tutkimuksessa selvästi suurempi (15 %) kuin vuonna 2016 (5 %). Vuonna 2016 aktiivikeruuta ei tehty heinäkuussa, mikä saattoi vaikuttaa ulkomaalaisilta kävijöiltä saatujen vastausten määrään. Tarkasteltaessa vain jatkuvan keruun pisteeltä saatuja vastauksia, ulkomaalaisten osuus oli 8 % vuonna 2016. Puiston oppaan havainnot tukevat tulosta siinä, että ulkomaalaisten osuus on viime vuosina pienentynyt. Molemmista tutkimuksista ulkomaalaisten vastaajien yleisin kotimaa oli Saksa. Molempina vuosina noin puolet kävijöistä vieraili Pyhä-Häkissä ensimmäistä kertaa. Vuonna 2007 ensikertalaisia oli 52 % ja vuonna 2016 48 %.

Vuonna 2007 yksin liikkuvia oli 7 % ja suurissa ryhmissä liikkui 14 % kävijöistä. Yksin liikkuvien osuus oli vuonna 2016 kasvanut 12 prosenttiin, kun taas suuret seurueet olivat vähentyneet 10 prosenttiin. Muutos on mielenkiintoinen, varsinkin koska keruumenetelmien ero on enemmän pienentänyt muutosta kuin suurentanut sitä. Yleisin seuruekoko on säilynyt pienissä 2–5 hengen ryhmissä ja useimmin seurue koostuu edelleen omasta perheestä.

Pyhä-Häkin kansallispuiston merkitys matkan ainoana tai tärkeimpänä kohteena on hieman kasvanut tutkimusten välillä. Vuonna 2007 54 % kävijöistä piti puistoa matkansa ainoana tai tärkeimpänä kohteena, ja vuonna 2016 heidän osuutensa oli 68 %. Yhtenä kohteena muiden joukossa Pyhä-Häkkiä pitää nykyään 25 % kävijöistä. Vuonna 2007 heitä oli 36 %. Ennalta suunnittelematta puistoon poikkiesi vuonna 2007 10 % kävijöistä ja vuonna 2016 6 %.

Opastuspaikka on pysynyt kansallispuiston suosituimpana käyntikohteena. Myös Iso puu ja Kotajärven keittokatos olivat suosituimpien käyntikohteiden joukossa molemmissa tutkimuksissa. Kotajärven polku oli molemmissa tutkimuksissa puiston suosituin reitti. Vuonna 2007 sen kiersi 64 % kävijöistä ja vuonna 2016 59 % kävijöistä. Myös Mastomäen polku ja Riihinevan polku säilyttivät suosionsa, vaikka niiden kiertäneiden osuus hieman laskikin tutkimusten välillä. Tulijärven polku on perustettu vuoden 2007 tutkimuksen jälkeen, ja 8 % kävijöistä kiersi sen vuonna 2016. Poika-

ahon torpalla vierailiiden kävijöiden osuus oli noussut yhdeksästä prosentista viiteentoista prosenttiin, mikä selittyy Tulijärven reitillä sekä Poika-ahossa vuonna 2012 aloitetuilla suuren huomion saaneilla lammaspaimenlomilla.

Kansallispuistossa harrastettaviin toimintoihin ei juuri ole tullut muutoksia vuosien varrella. Puistoon tullaan edelleen ennen kaikkea kävelemään, tarkkailemaan luontoa ja eväsretkeilemään. Myös syyt tulla kansallispuistoon ovat pysyneet jokseenkin samoina. Tärkeimpinä puistoon tulemisen syinä pidetään luonnon kokemista, maisemia, rentoutumista sekä poissaoloa melusta ja saasteista.

Pyhä-Häkin kansallispuisto ei ole enää pelkästään päiväretkikohde. Vuonna 2007 yöpyminen puiston alueella oli kiellettyä, nyt yöpyä saa jokamiehenoikeuksin. Vuonna 2016 kansallispuiston alueella yöpyi 15 % vastaajista. Yöpyjät majoittuivat matkailuautossa tai asuntovaunussa, vuokratuvassa tai omissa majoitteissaan. Päiväkävijöiden puistossa viettämä aika sen sijaan on hieman lyhentynyt. Vuonna 2007 päiväkävijöiden käynti kesti keskimäärin 4,5 tuntia ja vuonna 2016 keskimäärin 3,6 tuntia. Puiston alueella yöpyneiden kävijöiden käynti kesti tyypillisimmin yhden vuorokauden vuonna 2016.

Kävijöiden rahankäyttöä tutkittiin vuonna 2007 eri tavalla kuin vuonna 2016. Vuoden 2007 tutkimuksessa ei määritetty lainkaan kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisia vaikutuksia. Vuonna 2007 käytetyt laskentaperiaatteet eroavat niin paljon vuonna 2016 käytetyistä, ettei rahankäytön vertailu tutkimusten välillä ole mielekäästä.

Kävijätyytyväisyysindeksi oli tutkimuksissa sama; 4,31 vuonna 2007 ja 4,32 vuonna 2016. Myös kävijöiden tyytyväisyys puiston palveluiden kokonaismäärään on säilynyt hyvänä, se sai molemmissa tutkimuksissa arvon 4,4. Tutkimusten välissä lisääntyneet palvelut eivät siten näkyneet tyytyväisyyden kasvuna palveluiden määrään. Sekä vuonna 2007 että 2016 tyytyväisimpiä oltiin huollettujen tulipaikkojen polttopuihin, pysäköintialueisiin, tulentekopaikkoihin, polkuviitoituksiin, polkureitistöön ja reittien opastetauluihin. Kävijöiden ennakko-odotusten vastaavuus kokemusten kanssa oli hyvä molemmissa tutkimuksissa. Myös kävijöiden antama vapaamuotoinen palaute oli melko samanlaista molemmissa tutkimuksissa. Pyhä-Häkin kansallispuiston luonto ja maisemat sekä opas saivat kehuja molempina vuosina. Molempina vuosina kävijät toivoivat myös lisää palvelurakenteita, esimerkiksi tulenteko- ja yöpymispaikkoja. Vuonna 2016 pitkospuiden huono kunto sai enemmän moitteita kuin vuonna 2007. Huonokuntoisia pitkospuita tullaan uusimaan ja korvaamaan sorastuksella mahdollisuuksien mukaan.

Lähteet

- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Mikkola, M. & Kuosmanen, R. 2008: Pyhä-Häkin kansallispuiston kävijätutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 93. 46 s.
- Mäkelä, M.-H. 2012: Isojärven kansallispuiston kävijätutkimus 2011. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 162. 65 s.
- Metsähallitus 2010: Pyhä-Häkin kansallispuiston ja Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 88. 104 s.
- 2017a: Pyhä-Häkin kansallispuisto. – Luontoon.fi-verkkopalvelu, <www.luontoon.fi/pyhahakki>, viitattu 8.3.2017.
- 2017b: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. – Metsähallituksen verkkosivut, <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 8.3.2017.
- & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – Raportti 14.12.2009, Metsähallitus, Vantaa. Asianro 3017/52/2009. <julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/1344>. 16 s.
- Vatanen, E. & Kajala, L. 2015: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelukohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän kertoimien päivitys 2014. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 213. 28 s.

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

METSÄHALLITUS

Pyhä-Häkin kansallispuisto

Kävijätutkimus 2016

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Pyhä-Häkin kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Pyhä-Häkin kansallispuistossa (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella (kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai ohjeissa annettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Maija Mikkola, p. 0400 423 476 (maija.mikkola@metso.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Pyhä-Häkin kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä...

a. ...Pyhä-Häkin kansallispuistossa (ks. kartta 1)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk **tai** _____ tuntia

b. ...yhteensä Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella (= Saarijärvi ja Kannonkoski, kartta 2)?

noin _____ vrk **tai** _____ tuntia

Asun lähialueella (Saarijärvi, Kannonkoski)

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä...

a. Pyhä-Häkin kansallispuistossa (ks. kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät...

Poika-ahon _____ yöstä omassa majoitteessa (laavu, telta tms.) _____ yöstä
vuokratuvassa _____ yöstä

asuntoautossa _____ yöstä muualla, missä? _____ yöstä
tai -vaunussa _____ yöstä

b. kansallispuiston lähialueella (= Saarijärvi ja Kannonkoski, ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät...

hotellissa _____ yöstä Tulijärven laavulla _____ yöstä

vuokramökissä _____ yöstä Muulla laavulla tai kodalla _____ yöstä

omassa mökissä _____ yöstä Lakomäen metsäkartanossa _____ yöstä

asuntoautossa tai -vaunussa _____ yöstä Piispan leirikeskuksessa _____ yöstä

omassa majoitteessa (laavu, telta tms.) _____ yöstä leirintäalueella _____ yöstä

muualla, missä? _____ yöstä

Asun lähialueella (Saarijärvi, Kannonkoski)

4. Missä päin Pyhä-Häkin kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (ks. kartta 1)

(merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Opastuspaikka
- Iso puu
- Vanha iso puu
- Kotajärven keittokatos
- Poika-ahon torppa
- Riihinevan polku 1,4 km
- Mastomäen polku 3,2 km
- Kotajärven polku 6,5 km
- Tulijärven polku 17 km
- Muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Pyhä-Häkin kansallispuistoon?

(merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto
- 2 asuntovaunu/matkailuauto
- 3 linja-auto
- 4 tilausbussi (ryhmämatka)
- 5 juna
- 6 lentokone
- 7 moottoripyörä
- 8 polkupyörä
- 18 taksi
- 99 muu, mikä? _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeiseksi?

Merkitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Pyhä-Häkin kansallispuistossa?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä (vastaaja mukaan luettuna), _____ henkilöä

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Pyhä-Häkin kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
- muista sukulaisista
- ystäväistä
- työtovereista
- koululuokasta
- päiväkotiryhmästä
- opiskeluryhmästä
- eläkeläisryhmästä
- ohjelmalveluyrityksen asiakkaista
- kerhosta, yhdistyksestä tms.
- seurustelukumppanista
- jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Pyhä-Häkin kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Pyhä-Häkin kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- 1 kävely
- 3 lenkkeily
- 4 retkeily
- 5 luonnon tarkkailu
- 6 eväsretkeily
- 7 pyöräily
- 9 lintuharrastus
- 10 marjastus
- 11 sienestys
- 12 kasviharrastus
- 13 opetukseen liittyvä käynti
- 15 luontovalokuvaus
- 16 partioetki
- 18 koiran kanssa ulkoilu
- 20 telttailu tai muu leirytyminen maastossa
- 21 murtomaahiihto
- 27 lumikenkäkävely
- 55 luonnon nähtävyyksien katselu
- 86 opastettu retki
- 87 osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan
- 88 kulttuuriperintöön tutustuminen
- 121 geokätköily
- 999 muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta tämänkertaisella käynnilläsi Pyhä-Häkin kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua".

5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskiarvoinen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä		erittäin huono			en ole käyttänyt
	5	4	3	2	1	
pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lähialueen tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien opastetaulut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polkureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polkuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tulentekopaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polttopuut huolletuilla tulipaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ulkokäymälät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yrittäjien tuottamat palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maiseman vaihtelevuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Pyhä-Häkin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

erittäin tyytyväinen 5 4 3 2 1 erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiisi Pyhä-Häkin kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskiarvoinen, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin		erittäin huonosti		
	5	4	3	2	1
luonnonympäristö	☐	☐	☐	☐	☐
harrastusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐
reitit ja rakenteet	☐	☐	☐	☐	☐

12. Onko Pyhä-Häkin kansallispuisto tällä matkalla...

☐	matkasi ainoa tai tärkein kohde?
☐	yksi matkasi suunnitelluista kohteista? Muita kohteita ovat: _____
☐	ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella? Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin kansallispuistossa tai sen lähialueella (= Saarijärvi, Kannonkoski, kartta 2)?

- kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

- henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan **Pyhä-Häkin kansallispuistossa ja sen lähialueella**. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset _____ €

B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat) _____ €

C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset _____ €

D kahvila- ja ravintolaostokset _____ €

E majoittuminen _____ €

F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin) _____ €

G muut menot (esim. varusteiden ja välineiden vuokrat) _____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Pyhä-Häkin kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?

(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta

viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa

milloin ensimmäisen kerran? v. _____

milloin viimeksi? v. _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Pyhä-Häkin kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskiarvoinen, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lainkaan		erittäin paljon		
	5	4	3	2	1
maaston kuluneisuus	☐	☐	☐	☐	☐
maaston roskaantuneisuus	☐	☐	☐	☐	☐
luonnonympäristön käsittely	☐	☐	☐	☐	☐
liiallinen kävijämäärä	☐	☐	☐	☐	☐
muiden kävijöiden käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐

16. Missä määrin koet tämänkertaisen käyntisi Pyhä-Häkin kansallispuistossa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaasi ja hyvinvointiisi seuraavilla osa-alueilla?

(Vastaa jokaiseen kohtaan ja valitse se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa tuntemuksiasi. 5 = täysin samaa mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä)

täysin					täysin
samaa					eri
mieltä					mieltä
5	4	3	2	1	

Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi

(esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)

Psyykinen hyvinvointini lisääntyi

(esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)

Fyysinen hyvinvointini lisääntyi

(esim. luonto-aistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)

17. Minkä arvoiseksi arvioisit rahassa mitattuna Pyhä-Häkin kansallispuistossa kokemasi terveys- ja hyvinvointivaikutukset?

Voit esimerkiksi verrata rahallista arvoa kaupallisiin hyvinvointipalveluihin ja -tuotteisiin (kuntosalikäynti 5 €, kylpyläkäynti 2,5 tuntia 20 €, hieronta 60 min 50 €, hemmottelupäivä kylpylässä erilaisilla hoidoilla 200 €), erilaisiin kulttuuripalveluihin (elokuvissa käynti 12 €, konsertti 100 €) tai matkoihin (kotimaan matka 500 €, ulkomaanmatka 3000 €).

_____ €

18. Miten pitkän matkan olet liikkunut tai aiot liikkua omin voimin tällä käynnilläsi Pyhä-Häkin kansallispuistossa? (voit merkitä useamman vaihtoehdon)

- kävellen, yht. _____ km
- juosten, yht. _____ km
- pyöräillen, yht. _____ km
- hiihtäen, yht. _____ km
- lumikenkäillen, yht. _____ km
- muuten, miten _____ km

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

19a. Oletko jakanut tai aiotko jakaa kokemuksiasi sosiaalisessa mediassa tästä kansallispuistovierailusta?

kyllä en (→ siirry kysymykseen 20)

19b. Mitä sosiaalisen median alustaa käytät, kun jaat kokemuksiasi tästä kansallispuistovierailusta? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Facebook
- Instagram
- Twitter
- Flickr
- muu, mikä? _____

19c. Jaatko sijaintisi tämänkertaisen päivitstytesi yhteydessä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- kännykän paikannuksella
- mainitsemalla paikannimen
- käyttämällä hashtagia
- en kerro sijaintia
- en osaa sanoa

20. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_____] _____

21. Sukupuoli?

mies nainen

22. Syntymävuosi?

[_____]

23. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

- ammattikoulu
- opistotasoinen tutkinto
- alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
- ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
- ei ammatillista tutkintoa

Aineiston aktiivisen keruun aikataulu Pyhä-Häkin kansallispuistossa 2016

helmi-maaliskuu 2016

<i>päivä</i>	la 27.2.	su 20.3.					
<i>paikka</i>	Op.piste	Op.piste					
<i>kello</i>	12-15	11-14.20					
<i>tavoite</i>	3	3					
<i>kpl</i>	5	8					
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							13

toukokuu 2016

<i>päivä</i>	ke 4.5.	to 5.5.	ti 17.5.	la 21.5.	ke 25.5.		
<i>paikka</i>	Op.piste	Op.piste	Op.piste	Op.piste	Op.piste		
<i>kello</i>	10-15	10-11.30,13-15.15	12-14	14.30-14.40	10-12.30		
<i>tavoite</i>	8	8	8	8	8		
<i>kpl</i>	12	20	2	1	6		
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							41

kesäkuu 2016

<i>päivä</i>	ti 7.6.	su 19.6.	ma 27.6.				
<i>paikka</i>	Op. piste	Op. piste	Op. piste				
<i>kello</i>	10-14	10-13.30	10.30-13				
<i>tavoite</i>	8	8	8				
<i>kpl</i>	11	4	8				
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							23

elo-syyskuu 2016

<i>päivä</i>	ke 17.8.	to 18.8.	su 21.8.	la 27.8.	su 28.8.	la 3.9.	su 25.9.
<i>paikka</i>	Op. piste	Op. piste	Op. piste			Op. piste	Op. piste
<i>kello</i>	12-16.45	13.30-17.15	12.15-17.15	10-15	10-15	13-15.15	11.15-16.15
<i>tavoite</i>	8	8	8	8	8		
<i>kpl</i>	9	5	18	8	9	10	17
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							76

lokakuu 2016

<i>päivä</i>	la 8.10.	su 9.10.	ma 10.10.	ti 18.10.	ke 19.10.	to 20.10.	la 29.10.
<i>paikka</i>	Op. piste	Op. piste	Op. piste	Op. piste	Op. piste	Op. piste	Op. piste
<i>kello</i>	11.30-15	14.30-18.30	9.45-14.15	12.45-16.45	12.15-15.45	16-18	14.30-16.50
<i>tavoite</i>							
<i>kpl</i>	3	19	5	14	13	11	6
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							71
<i>KAIKKI LOMAKKEET YHTEENSÄ, KPL</i>							224

Kotimaisten vastaajien asuinkunnat

Asuinkunta	Kpl	%
Jyväskylä	80	25
Saarijärvi	50	16
Äänekoski	21	7
Helsinki	14	4
Viitasaari	10	3
Tampere	9	3
Kannonkoski	7	2
Akaa	5	2
Espoo	5	2
Vantaa	5	2
Kauhajoki	5	2
Laukaa	5	2
Uurainen	5	2
Kangasala	4	1
Kuopio	4	1
Toivakka	4	1
Karstula	3	1
Lahti	3	1
Lappeenranta	3	1
Lempäälä	3	1
Seinäjoki	3	1
Turku	3	1
Vesilahti	3	1
Virrat	3	1
Alajärvi	2	1
Hämeenlinna	2	1
Heinola	2	1
Kerava	2	1
Kivijärvi	2	1
Konnevesi	2	1
Mynämäki	2	1
Oulu	2	1
Petäjävesi	2	1
Pori	2	1
Sulkava	2	1
Veteli	2	1
Ähtäri	2	1
Alavieska	1	0
Alavus	1	0
Asikkala	1	0
Aura	1	0
Haapajärvi	1	0
Hamina	1	0
Hankasalmi	1	0
Hollola	1	0
Ilmajoki	1	0

Asuinkunta	Kpl	%
Jämsä	1	0
Kajaani	1	0
Kauhava	1	0
Kaustinen	1	0
Keitele	1	0
Keuruu	1	0
Kihniö	1	0
Kokkola	1	0
Kotka	1	0
Kouvola	1	0
Kruunupyy	1	0
Maaninka	1	0
Muonio	1	0
Muurame	1	0
Mänttä-Vilppula	1	0
Naantali	1	0
Oulainen	1	0
Pyhtää	1	0
Pälkäne	1	0
Rauma	1	0
Rautavaara	1	0
Savonlinna	1	0
Sodankylä	1	0
Suonenjoki	1	0
Vaasa	1	0
Ylöjärvi	1	0
Vastanneita yhteensä	318	

Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Matkan muut kohteet, kun Pyhä-Häkki oli yksi suunnitelluista kohteista	kpl
Etelä-Konneveden kansallispuisto	1
Etelä-Konnevesi	1
Ex mummola Korteaholla	1
Helvetinjärvi, Tuurin kyläkauppa	1
Huopanankoski, Keihärinkoski	1
Inari	1
Isojärvi, Rokua, Salamajärvi kp:t	1
Julmat lammit	1
Julmat lammit, lapsuuden maisemat lähialueella	1
Järviaalueet/veneily	1
Kalastajakylä	1
Kalastajakylä, Ahvenlampi	1
Kannonkoskelle meno	1
Kavreiden mökki	1
Kemi, Mikkeli	1
Kesämökki Pohjois-Savossa	1
Kesämökki Saarijärvellä	1
Keuruu	1
Kivikauden kylä, Hunajatarha, Tsasouna	1
Koko Lappi	1
Koli	1
Kukonhiekkä	1
Kukonhiekkä ja Karstulan kesäteatteri	1
Kuopio	1
Kuopio/Puijo	1
Lapland/Nordkapp	1
Lappi	1
Liesjärvi, Repovesi, Leivonmäki	1
Matosalmi	1
Muut sienipaikat	1
Mökkeily	2
Mökki Pielavedellä	1
National Parks	1
Oma mökki	1
Oma mökki, ampumarata	1
Other national parks	1
Other national parks ex. Oulanka	1
Perhevierailu lähiseudulla	1
Petkeljärvi, Hiidenportti, Rokua, Salamajärvi	1
Peurunka, Julmat lammit, Vanhat Vehkeet	2
Pieniä retkiä Äänekoskella	1

Matkan muut kohteet, kun Pyhä-Häkki oli yksi suunnitelluista kohteista	kpl
Piispala, Kilpisjärvi, Mallan luonnonpuisto	1
Piispala, Viitasaari, Vesanto	1
Poika-aho	1
Puuha- ja eläinpuisto Veijari	1
Reindeers/elks areas :)	1
Repovesi, Leivonmäki, Seitsemien	1
Rokua, Hiidenportti, Tiilikkajärvi	1
Saarijärven museo + Tarmo Mannin muistopatsas	1
Saarijärven taidemuseo	1
Saarijärvi	3
Saarijärvi, taitotalo	1
Salamajärven kansallispuisto	3
Seitsemien, Helvetinjärvi, Mäntän kuvataideviikot, Purnu	1
Several Natural Parks/North Finland	1
Sukulaisvierailu	4
Sukulaisvierailu Saarijärvelle	1
Summer cottage	1
Tiilikkajärven kp	1
Tosin kävimme Peurungan kylpylässä uimassa ja ruokailemassa	1
Tulijärvi	1
Valamon luostari/Keskisen kyläkauppa	1
Valkmusa, Seitsemien	1
Valtra	1
Vanhuksen kylvetys Kannonjärvellä	1
Viitasaari	3
Ähtärin eläinpuisto	2
Yhteensä	79

LIITE 4. 3(3)

Matkan pääkohteet, kun Pyhä-Häkki oli ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella	kpl
Etelä-Konnevesi	1
Hailuoto	2
Hossa	1
Karelia, Lapland	1
Lappi	2
Lomamatka Lappiin	1
Luontokohteet	1
Perheen luona vierailu	1
Pihtipudas	1
Pilkillä käynti läheisellä järvellä	1
Pyhä-Luoston kansallispuisto	2
Salamajärven kansallispuisto	1
Sevettijärvi	1
Viitasaari	2
Yhteensä	18

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Kehittämisehdotukset

Luokka	Palaute
Lvk– Retkeily -Reitit	Enemmän ympyräreittejä.
Lvk– Retkeily -Reitit	8-10 km rengasreitti olisi kiva lisä
Lvk– Retkeily -Reitit	Hiihtäjille voisi olla latuja ja laduista karttoja. Hiihtäjien alueella liikkuminen välillä haastavaa, voisi olla vaikka merkitty kuinka paljon polkua kävelemällä pääsisi suolle hiihtämään. Todella kaunis ja virkistävä paikka. Ihana että tällainen on olemassa.
Lvk– Retkeily -Reitit	- pitkospuita rikki, pahin heti keittokatokselta lähdetessä kohti parkkipaikkaa - lisää reittejä, mahtava kohde - kiitos tarinoista infon luona - on sitä hassu, maksaa ulkomaan patikoinneista ja kotomaassa tällaisia kohteita lähellä
Lvk– Retkeily -Reitit	Toiveena - maastopyöräilyreittejä - pesumahdollisuus (esim. ekosuihku) - internet-piste
Lvk– Retkeily -Reitit	Ihana lähimatkailu- ja retkikohde meille. Työni puolesta kuulen paljon positiivista palautetta myös toisilta paikkakunnilta tulevilta ihmisiltä, jotka ovat käyneet Pyhä-Häkissä (esim. Kuntoutumiskeskus Summassaassa oloaikanaan). Opastaulut hyvät ja informatiiviset. Kannustan pitämään myös latuja talvella yllä Pyhä-Häkin maastossa.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	please translate in English the marshes and bogs papers (which seem to be very interesting) please to add latin words of plants and berries on paper on the way.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Vanhan ison puun jälkeen tulevassa polun mutkassa (valk.+pun.reitti oikealle) reititön polku suoraan, mikä menisi isolle autotielle. Voisi olla puukyltit oikealle.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	It would be nice to have more information texts in English/german (where are the places you can watch different birds/animals). We missed a litter. Thank you for the water and the german information! -> Beautiful park, thank you!
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Opasteita Poika-ahoon tielle että maastoon Hyvä käyntikohde.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Telttapaikka lyhyemmällekin reitille! :)
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Liikuntaesteisille makkarapaistopaikka lähellä pysäköintiä n. 200-300 m, katos.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Parkkipaikan lähistöllä soisin olevan makkarapaistokatoksen, siinä voisivat lapset ja liikuntarajoitteiset nauttia eväistä ja odotella luonnossa liikkuvia. Hiekkaa ei enää yhtään lisää metsään!! Lyhyempi ja selkeämpi kysely ensi kerralla. Kiitos!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Pari asiaa: istuinpenkkejä (hirsi) reitin varrelle, joissa voi viivähtää ja hiljentyä luonnon havainnointiin. Latuja ei pidä mm. netissä mainita, jos latuja ei ole. Tänään pärjäsin metsäsuksilla kelkkauralla, joka tosin
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Ensimmäinen kerta täällä, kyllä sielu lepää. Kiitos! PS. Jokin näköalatasanne olisi kiva.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Tänä sateisena päivänäkin käyntini oli antoisa, mutta yksi asia puuttui... Poika-ahossa kaipasin tulentekopaikkaa. Näin ulkosuomalaisena arvostan kovasti kansallispuistoverkostoa, joka antaa minulle mahdollisuuden olla kosketuksissa synnyinmaani luontoon. KIITOS!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Toiveena - maastopyöräilyreittejä - pesumahdollisuus (esim. ekosuihku) - internet-piste
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Reitti (Kotajärven polku) on todella ihana. Ainoa kehitystoive on nuotiopaikat. Reitillä ei ole kuin yksi ja viikonloppuna paikka on tupaten täynnä ihmisiä. Tämä taas rikkoo paikan rauhallisuuden tunteen. Muuten Pyhä-Häkin kansallispuisto on aivan mahtava paikka, kiitos!

LIITE 5. 2(10)

Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Aiemmin alkumatkalle istuinpenkki, samoin loppumatkalle. Laavu lähelle alkuporttia (inva ym). Kiitos!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Olisi mukavaa, jos lyhyen rengasreitit (esim. Mastomäen polun) varrella olisi tuli-paikka, että pääsisi lasten kanssa paistamaan makkaraa tms.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Kaivo Tulijärven laavulla olisi hyvä. Tulisijoja matkan varrelle enemmän.
Lvk– Aspa -Tapahtumat	Tämän päivän retki Pyhä-Häkin kansallispuistoon oli järjestetty (Metsähallitus) vael-lus. Ehkä kävisin kansallispuistoissa vielä useammin, jos järjestettyjä retkiä olisi kohtuullisella etäisyydellä tarjolla enemmän. Kuljen kyllä muutenkin (liki aina yksin) kansallispuistoissa lähinnä Keski-Suomen alueella. Etelä-Suomen kansallispuis-tot ovat jääneet kuin myös saariston kansallispuistot näkemättä. Ehkä joskus :)
Lvk– Aspa -Muu opastus-aineisto	Henkilökohtaiset reittikartat olisi hyvä olla jotka voisi palauttaa lähtiessä.
Lvk– Aspa -Muu opastus-aineisto	Opastuskeskuksen käymälästä kuivike loppu! Lisäksi vanhan ison puun kyltti ilmei-sesti tuhoutunut. Opaskarttoja olisi voinut olla risteyksissä ja/tai opastuspaikassa jaossa esitteiden muodossa. Arvontalomakkeita ei ollut. Voinko osallistua arvontaan tällä lomakkeella?
Lvk– Aspa -Muu opastus-aineisto	Kansallispuiston "säännöt" paremmin esille ja yleiseen tietoon -> eräs poppoo piti todella kovaa meteliä
Lvk–Viestintä ja markkinointi	Aivan upea paikka ja lähialueillakin mahtavia mahdollisuuksia (kanootin vuokraus pikku-lumperoisella, grillaus, uinti, saunominen, hiihto...) parempi markkinointi ulko-maille kannattaisi. Esim. Lontoossa kaikki pohjoismainen ja "terveys"elämä suurta muotia. Kannattaisi esim. markkinoida marjanpöimintaretkiä, vaikka lopussa turistit voisivat tehdä itse marjahilloa, joka pakattaisiin kivoihin suomi-pulloihin jotka saisi muistoksi... Tai esim. tikkupullan paistoa nuotiolla tms. Mahtava paikka tämä kan-sallispuisto!
Muu	Puiston puuston hoitamattomuus = suojelu johtaa puiston suurten mäntyjen tuhoon. Reitillä 6,5 km ei löydy yhtään alle 50 v mäntyä. Kuusikon vähennys ainoa vaihto-ehto. Kelot homehtuvat kosteudessa ja uusia keloja = vanhoja mäntyjä ei synny.
Muu	Topograafikartta, pitkospuut osaksi uusintaan.
Muu	Liittäkää Ahvenlammin-Kangaslammin alue puistoon! On komeita puroja yms.
Muu	Liittäkää myös Ahvenlammin ja Kangaslammin alue kansallispuistoon! Ihanaa seu-tua!
Muu	Pyhä-Häkki kuten kaikki muutkin kansallispuistot pitäisi säilyä kaikkien tavoitetta-vissa varallisuudesta riippumatta - tosi tärkeitä lapsille ja kaikille ikäluokille. Metsä on suomalaisen elinehto, upea hieno alue ja historia mitä kiinnostavin. Ke 20.7. kes-kustelu oppaan kanssa avartava. Olisi hienoa, jos metsähallitus voisi jatkossa sat-sata tällaiseen "ruohonjuuritason" palveluun - joka antaa ihmisille paljon enemmän kuin "puuhapuistot". <3 Hyvä saavutettavuus. Lapsiperheille "helppo" kohde. Paljon lapsia kiehtovaa. Hyvä asia, että parkkipaikan yhteydessä ei ole tulipaikkaa eikä muuta "houkutusta" paikkojen sotkijoille ja särkijöille!
Muu	Todella hienot vanhat metsät. Laajennuksia vaan mukaan, tulevaisuuden vanhoja metsiä, jotta monimuotoisuus säilyy

VALITUKSET

Luokka	Palaute
Lvk– Retkeily -Polttopuu-huolto	Saarijärven kunnalle paljon risuja. :(Tulijärven laavulla huono puutilanne (ei lainkaan) ja kuitenkin ainoa yöpymismahdollisuus alueella. Metsähallituksen paikat yleensä aina (en ole Suomessa huonosti hoidettua paikkaa tavannut) hyvin hoidettuja.
Lvk– Retkeily -Polttopuu-huolto	Tulijärven kodalta puuttui polttopuut kokonaan, mutta se ei tainnut kuulua kansallis-puistoon. Muuten reitti ja levähdyspaikat olivat hyvässä kunnossa. Kiitokset Metsähäl-litukselle hyvästä kunnossapidosta!
Lvk– Retkeily -Polttopuu-huolto	Tulijärven kodalta puuttui polttopuut kokonaan. Se taitaa kuitenkin olla Saarijärven kaupungin vika. Polut ja reitit olivat erittäin hyvässä kunnossa ja oli mukava tapa viet-tää päivä Pyhä-Häkin kansallispuistossa.

Lvk– Retkeily -Jätehuolto	Taukopaikalla ei jätehuolto. Kovaääninen (isohko) seurue oli vallannut grillikatoksen. Taukopaikalla soi kovaääninen musiikki, eikä ollut mahdollista sateen suojaan meillä ja monella muulla vaeltajalla. Eli teimme nuotion katoksen viereen ulkogrillipaikalle saateessa. Onneksi puut riittivät ja olivat kuivia!
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	Meistä retkeilijöistä löytyy monenlaista kulkijaa. Nuotiopaikalla Kotajärven laavulla oli roskia, kumma kun eväät jaksaa kantaa luontoon -> mutta ei pois! En erityisemmin pitänyt sorakivistä polulla mutta muuten ihanat maisemat, suot erityisesti! Pitkospuissa alkaa olla korjaamisen paikkaa siellä täällä.
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	Opastuskeskuksen käymälästä kuivike loppu! Lisäksi vanhan ison puun kyltti ilmeisesti tuhoutunut. Opaskarttoja olisi voinut olla risteyksissä ja/tai opastuspaikassa jaossa esitteiden muodossa. Arvontalomakkeita ei ollut. Voinko osallistua arvontaan tällä lomakkeella?
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	It would be nice to have more information texts in English/german (where are the places you can watch different birds/animals). We missed a litter. Thank you for the water and the german information! -> Beautiful park, thank you!
Lvk– Retkeily -Reitit	Topograafikartta, pitkospuut osaksi uusintaan.
Lvk– Retkeily -Reitit	Pitkospuita voisi uusia
Lvk– Retkeily -Reitit	Pitkospuita pitäis korjata
Lvk– Retkeily -Reitit	Pitkospuiden kunto!!! Korjaamisen varaa on!
Lvk– Retkeily -Reitit	- pitkospuita rikki, pahin heti keittokatokselta lähdeettäessä kohti parkkipaikkaa - lisää reittejä, mahtava kohde - kiitos tarinoista infon luona - on sitä hassu, maksaa ulkomaan patikoinneista ja kotomaassa tällaisia kohteita lähellä
Lvk– Retkeily -Reitit	Meistä retkeilijöistä löytyy monenlaista kulkijaa. Nuotiopaikalla Kotajärven laavulla oli roskia, kumma kun eväät jaksaa kantaa luontoon -> mutta ei pois! En erityisemmin pitänyt sorakivistä polulla mutta muuten ihanat maisemat, suot erityisesti! Pitkospuissa alkaa olla korjaamisen paikkaa siellä täällä.
Lvk– Retkeily -Reitit	Levähdyspenkit reitillä mukavat. Reitti paikoin kovin vaikeakulkuinen lapsille ja vanhoille. Ei tarvita kuitenkaan sileitä sorateitä.
Lvk– Retkeily -Reitit	Hiihtäjille voisi olla latuja ja laduista karttoja. Hiihtäjien alueella liikkuminen välillä haastavaa, voisi olla vaikka merkitty kuinka paljon polkua kävelemällä pääsisi suolle hiihtämään. Todella kaunis ja virkistävä paikka. Ihana että tällainen on olemassa.
Lvk– Retkeily -Reitit	P-parkkipaikalta parempi hiihtolatu Kotajärven lenkille, hiihto suoalueilla on hieno kokemus.
Lvk– Retkeily -Reitit	Kiitos paljon hyvin hoidetuista reiteistä! Lähinnä Riihinevalla olevat pitkospuut kaipaavat huoltoa, kun puut jäivät veden alle. Olemme miehemme kanssa erittäin tyytyväisiä reitteihin. Mieli ja ajatukset saivat levätä tällä minilomalla Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Jaksaa palata taas opiskelu- ja työarkeen. Hyvää kevään jatkoa.
Lvk– Retkeily -Reitit	Parkkipaikan lähistöllä soisin olevan makkaranpaistokatoksen, siinä voisivat lapset ja liikuntarajoitteiset nauttia eväistä ja odotella luonnossa liikkuvia. Hiekkaa ei enää yhtään lisää metsään!! Lyhyempi ja selkeämpi kysely ensi kerralla. Kiitos!
Lvk– Retkeily -Reitit	Hienoa että keittokatos & laiturit on kunnostettu! Katoksen alue oli myös yllättävän siisti, yleensä sieltä on pitänyt tuoda muidenkin roskia pois. Murska poluilla pistää silmään, mutta lienee pitkospuita kestävämpi ratkaisu?
Lvk– Retkeily -Reitit	Reitistö - pitkospuut erityisesti Riihinevan alueella alkavat joissain kohdin kaivata vähitellen korjausta.
Lvk– Retkeily -Reitit	- Kiitokset virkistävästä mahdollisuudesta vieraila kansallispuistossa. Ihana että, tällaisia paikkoja on säilytetty ja että niissä voi maksutta käydä. - Ainoa toivomus parantaa asioita on, että pitkospuista muutamat kaipaisivat korjausta. Osa oli heiluvia ja muutama pois käytöstä eli siirretty sivuun. Huoltotöitä varmaan tehdään kaiken aikaa.
Lvk– Retkeily -Reitit	pitkospuut osin huonossa kunnossa ihan loppumatkasta muuten 5/5

LIITE 5. 4(10)

Lvk– Retkeily -Reitit	Osa pitkospuista jo huonoja. Minua ei häirinyt, mutta tottumattomampaa kulkijaa kenties.
Lvk– Retkeily -Reitit	Pitkospuut oli paikoin irti
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Opastuskeskuksen käymälästä kuivike loppu! Lisäksi vanhan ison puun kyltti ilmeisesti tuhoutunut. Opaskarttoja olisi voinut olla risteyksissä ja/tai opastuspaikassa jaossa esitteiden muodossa. Arvontalomakkeita ei ollut. Voinko osallistua arvontaan tällä lomakkeella?
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Kuljimme väärää reittiä Poika-ahon torpalle. Katsoimme, että siniset merkit olivat Saariselälle menevällä polulla. Polku menikin Majajärventielle -> menimme sitä Pitkin torpalle.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Puisto on kaiken kaikkiaan hyvin huollettu, infotaulut hyvä lisä. Miinuksena voi mainita opastauluissa esiintyvän ristiriidan; Kotajärven polku kulkee toisinaan myös nimellä Kotanevanpolku?! Kotajärven tulipaikka on erinomainen ja laituri parantaa uintimahdollisuuksia! Tällaista luontokokemusta ei voi rahassa mitata!
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Laminoidut suosta ja suoluonnosta kertovat laput olivat mielenkiintoisia, mutta miksi ne on laitettu esille niin köykäisesti?
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Reitti (Kotajärven polku) on todella ihana. Ainoa kehitystoive on nuotiopaikat. Reitillä ei ole kuin yksi ja viikonloppuna paikka on tupaten täynnä ihmisiä. Tämä taas rikkoo paikan rauhallisuuden tunteen. Muuten Pyhä-Häkin kansallispuisto on aivan mahtava paikka, kiitos!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Tulentekopaikkoja saisi olla enemmän
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Suon puolella pitkospuut olivat osittain veden alla. Hieno paikka, kannatti tulla, vaikka vähän satoikin.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Tulijärven laavu on hyvä ja hieno mutta tulipesät huonot ja rannan vedessä käynti miltei mahdotonta. KIITOS.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	pitkokset vaatisivat kohennusta
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Tie kansallispuistoon on aina huono, tännekin, mutta on yleinen valtion tie. Liesjärvelle todella huonossa kunnossa kaipaisi vain lanauksen. Kurjenrahkan KP invavessan kansivaneri epäsiisti, vaatisi vain uuden kannen, mikä löytyisi Liesjärven puretusta vessasta. Käytän kansallispuistojen P-paikkoja yöpymiseen reissuillani pitkin Suomea, ovat ilmaisia ja yleensä on vessa lähellä, pieni patikka ennen matkan jatkumista. Toivoisin valtiolta rahaa pitkospuihin ja opasteihin sekä polun merkitsemiseen.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Taukopaikalla ei jätehuoltoa. Kovaääninen (isohko) seurue oli vallannut grillikatoksen. Taukopaikalla soi kovaääninen musiikki, eikä ollut mahdollista sateen suojaan meillä ja monella muulla vaeltajalla. Eli teimme nuotion katoksen viereen ulkogrillipaikalle saateessa. Onneksi puut riittivät ja olivat kuivia!
Lvk–Viestintä ja markkinointi	Liian työläs ja hankala kyselylomake täytettäväksi, esim. kysymys 14. Kysymys 13; oikean vastauksen voi laittaa moneen vaihtoehtoon.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	Parkkipaikan lähistöllä soisin olevan makkaranpaistokatoksen, siinä voisivat lapset ja liikuntarajoitteiset nauttia eväsistä ja odotella luonnossa liikkuvia. Hiekkaa ei enää yhtään lisää metsään!! Lyhyempi ja selkeämpi kysely ensi kerralla. Kiitos!
Lvk–Viestintä ja markkinointi	There is no sign posting to the national park from the main highway directing people along Häkkiläntie.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	Opastuskeskuksen käymälästä kuivike loppu! Lisäksi vanhan ison puun kyltti ilmeisesti tuhoutunut. Opaskarttoja olisi voinut olla risteyksissä ja/tai opastuspaikassa jaossa esitteiden muodossa. Arvontalomakkeita ei ollut. Voinko osallistua arvontaan tällä lomakkeella?
Lvk–Viestintä ja markkinointi	Pari asiaa: istuinpenkkejä (hirsi) reitin varrelle, joissa voi viivähtää ja hiljentyä luonnon havainnointiin. Latuja ei pidä mm. netissä mainita, jos latuja ei ole. Tänään pärjäsin metsäsuksilla kelkkauralla, joka tosin

Muu	Kysely hieman liian pitkä.
Muu	Tie kansallispuistoon on aina huono, tännekin, mutta on yleinen valtion tie. Liesjärvelle todella huonossa kunnossa kaipaisi vain lanauksen. Kurjenrahkan KP invavessan kansivaneri epäsiisti, vaatisi vain uuden kannen, mikä löytyisi Liesjärven puretusta vessasta. Käytän kansallispuistojen P-paikkoja yöpymiseen reissuillani pitkin Suomea, ovat ilmaisia ja yleensä on vessa lähellä, pieni patikka ennen matkan jatkumista. Toivoisin valtiolta rahaa pitkospuihin ja opasteihin sekä polun merkitsemiseen.
Muu	Puiston puuston hoitamattomuus = suojele johtaa puiston suurten mäntyjen tuhoon. Reitillä 6,5 km ei löydy yhtään alle 50 v mäntyä. Kuusikon vähennys ainoa vaihtoehto. Kelot homehtuvat kosteudessa ja uusia keloja = vanhoja mäntyjä ei synny.
Muu	Kohta 17 todella vaikea vastata

KEHUT

Luokka	Palaute
Lvk– Retkeily -Polttopuu-huolto	Taukopaikalla ei jätehuoltoa. Kovaääninen (isohko) seurue oli vallannut grillikatoksen. Taukopaikalla soi kovaääninen musiikki, eikä ollut mahdollista sateen suojaan meillä ja monella muulla vaeltajalla. Eli teimme nuotion katoksen viereen ulkogrillipaikalle saateessa. Onneksi puut riittivät ja olivat kuivia!
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	Pyhä-Häkki on helposti saavutettava, (siis meidän kulkemallamme tavalla) paljon koettavaa ja nähtävää! Rauhaa tarjoava kansallispuisto. Soveltuu hyvin myös lapsiperheille, polut hyvin merkitty ja maaston erityispiirteet monimuotoiset. Hieno asia on, että täällä ei ole liikaa asioita, jotka keräisivät väkeä jotka eivät ole varsinaisesti kiinnostuneita luonnosta. Perusasiat hyvät: Tieto alueesta nähtävillä, WC:t hyvät, kaivo hyvä asia. Roskien käsittelyohjeet hyvät ja toimivat. ENITEN KIEHTOO ALUEEN HISTORIA RAUHAN KOKEMINEN METSÄSSÄ. Hienosti hoidettu alue, joten suurkiitos heille jotka sen tekevät!
Lvk– Retkeily -Reitit	Kiitos paljon hyvin hoidetuista reiteistä! Lähinnä Riihinevalla olevat pitkospuut kaipaavat huoltoa, kun puut jäivät veden alle. Olemme miehemme kanssa erittäin tyytyväisiä reitteihin. Mieli ja ajatukset saivat levätä tällä minilomalla Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Jaksaa palata taas opiskelu- ja työarkeen. Hyvää kevään jatkoa.
Lvk– Retkeily -Reitit	Tulijärven kodalta puuttui polttopuut kokonaan. Se taitaa kuitenkin olla Saarijärven kaupungin vika. Polut ja reitit olivat erittäin hyvässä kunnossa ja oli mukava tapa viettää päivää Pyhä-Häkin kansallispuistossa.
Lvk– Retkeily -Reitit	Levähdyspenkit reitillä mukavat. Reitti paikoin kovin vaikeakulkuinen lapsille ja vanhoille. Ei tarvita kuitenkaan sileitä sorateitä.
Lvk– Retkeily -Reitit	Reitti (Kotajärven polku) on todella ihana. Ainoa kehitystoive on nuotiopaikat. Reitillä ei ole kuin yksi ja viikonloppuna paikka on tupaten täynnä ihmisiä. Tämä taas rikkoo paikan rauhallisuuden tunteen. Muuten Pyhä-Häkin kansallispuisto on aivan mahtava paikka, kiitos!
Lvk– Retkeily -Reitit	Tulijärven kodalta puuttui polttopuut kokonaan, mutta se ei tainnut kuulua kansallispuistoon. Muuten reitti ja levähdyspaikat olivat hyvässä kunnossa. Kiitokset Metsähallitukselle hyvästä kunnossapidosta!
Lvk– Retkeily -Reitit	Pitkospuut olivat upeat!!!
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Laminoidut suosta ja suoluonnosta kertovat laput olivat mielenkiintoisia, mutta miksi ne on laitettu esille niin köykäisesti?
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Ihana lähimatkailu- ja retkikohde meille. Työni puolesta kuulen paljon positiivista palautetta myös toisilta paikkakunnilta tulevilta ihmisiltä, jotka ovat käyneet Pyhä-Häkissä (esim. Kuntoutumiskeskus Summassaareissa oloaikanaan). Opastaulut hyvät ja informatiiviset. Kannustan pitämään myös latuja talvella yllä Pyhä-Häkin maatoissa.

Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Pyhä-Häkki on helposti saavutettava, (siis meidän kulkemallamme tavalla) paljon koettavaa ja nähtävää! Rauhaa tarjoava kansallispuisto. Soveltuu hyvin myös lapsiperheille, polut hyvin merkitty ja maaston erityispiirteet monimuotoiset. Hieno asia on, että täällä ei ole liikaa asioita, jotka keräisivät väkeä jotka eivät ole varsinaisesti kiinnostuneita luonnosta. Perusasiat hyvät: Tieto alueesta nähtävillä, WC:t hyvät, kaivo hyvä asia. Roskien käsittelyohjeet hyvät ja toimivat. ENITEN KIEHTOO ALUEEN HISTORIA RAUHAN KOKEMINEN METSÄSSÄ. Hienosti hoidettu alue, joten suurkiitos heille jotka sen tekevät!
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Kiva lauantain retkikohde! Paljon oli muitakin liikkeellä. Erinomaiset merkinnät puissa/opasteet!
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	Puisto on kaiken kaikkiaan hyvin huollettu, infotaulut hyvä lisä. Miinuksena voi mainita opastauluissa esiintyvän ristiriidan; Kotajärven polku kulkee toisinaan myös nimellä Kotanevanpolku?! Kotajärven tulipaikka on erinomainen ja laituri parantaa uintimahdollisuuksia! Tällaista luontokokemusta ei voi rahassa mitata!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Pyhä-Häkki on helposti saavutettava, (siis meidän kulkemallamme tavalla) paljon koettavaa ja nähtävää! Rauhaa tarjoava kansallispuisto. Soveltuu hyvin myös lapsiperheille, polut hyvin merkitty ja maaston erityispiirteet monimuotoiset. Hieno asia on, että täällä ei ole liikaa asioita, jotka keräisivät väkeä jotka eivät ole varsinaisesti kiinnostuneita luonnosta. Perusasiat hyvät: Tieto alueesta nähtävillä, WC:t hyvät, kaivo hyvä asia. Roskien käsittelyohjeet hyvät ja toimivat. ENITEN KIEHTOO ALUEEN HISTORIA RAUHAN KOKEMINEN METSÄSSÄ. Hienosti hoidettu alue, joten suurkiitos heille jotka sen tekevät!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Hienoa että keittokatos & laituri on kunnostettu! Katoksen alue oli myös yllättävän siisti, yleensä sieltä on pitänyt tuoda muidenkin roskia pois. Murska poluilla pistää silmään, mutta lienee pitkospuuta kestävämpi ratkaisu?
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Puisto on kaiken kaikkiaan hyvin huollettu, infotaulut hyvä lisä. Miinuksena voi mainita opastauluissa esiintyvän ristiriidan; Kotajärven polku kulkee toisinaan myös nimellä Kotanevanpolku?! Kotajärven tulipaikka on erinomainen ja laituri parantaa uintimahdollisuuksia! Tällaista luontokokemusta ei voi rahassa mitata!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Tulijärven laavu on hyvä ja hieno mutta tulipesät huonot ja rannan vedessä käynti miltei mahdotonta. KIITOS.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Ihana rauhallinen luontopaikka! Ihana että täällä metsä on luonnontilassa ja esim. Kotajärven nuotiopaikka on hienon yksinkertainen.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Pyhä-Häkki kuten kaikki muutkin kansallispuistot pitäisi säilyä kaikkien tavoitettavissa varallisuudesta riippumatta - tosi tärkeitä lapsille ja kaikille ikäluokille. Metsä on suomalaisen elinehto, upea hieno alue ja historia mitä kiinnostavin. Ke 20.7. keskustelu oppaan kanssa avartava. Olisi hienoa, jos metsähallitus voisi jatkossa satsata tällaiseen "ruohonjuuritason" palveluun - joka antaa ihmisille paljon enemmän kuin "puuha puistot". <3 Hyvä saavutettavuus. Lapsiperheille "helppo" kohde. Paljon lapsia kiehtovaa. Hyvä asia, että parkkipaikan yhteydessä ei ole tulipaikkaa eikä muuta "houkuttusta" paikkojen sotkijoille ja särkijöille!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	Tulijärven kodalta puuttui polttopuut kokonaan, mutta se ei tainnut kuulua kansallispuistoon. Muuten reitti ja levähdyspaikat olivat hyvässä kunnossa. Kiitokset Metsähallitukselle hyvästä kunnossapidosta!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Ensimmäinen kerta täällä, kyllä sielu lepää. Kiitos! PS. Jokin näköalatasanne olisi kiva.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	pitkospuut osin huonossa kunnossa ihan loppumatkasta muuten 5/5
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Todella hienot vanhat metsät. Laajennuksia vaan mukaan, tulevaisuuden vanhoja metsiä, jotta monimuotoisuus säilyy

Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	- Kiitokset virkistävästä mahdollisuudesta vieraila kansallispuistossa. Ihana että, tällaisia paikkoja on säilytetty ja että niissä voi maksutta käydä. - Ainoa toivomus parantaa asioita on, että pitkospuista muutamat kaipaisivat korjausta. Osa oli heiluvia ja muutama pois käytöstä eli siirretty sivuun. Huoltotöitä varmaan tehdään kaiken aikaa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Tulijärven laavu on hyvä ja hieno mutta tulipesät huonot ja rannan vedessä käynti miltei mahdotonta. KIITOS.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Suon puolella pitkospuut olivat osittain veden alla. Hieno paikka, kannatti tulla vaikka vähän satoikin.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Pyhä-Häkki on helposti saavutettava, (siis meidän kulkemallamme tavalla) paljon koettavaa ja nähtävää! Rauhaa tarjoava kansallispuisto. Soveltuu hyvin myös lapsiperheille, polut hyvin merkitty ja maaston erityispiirteet monimuotoiset. Hieno asia on, että täällä ei ole liikaa asioita, jotka keräisivät väkeä jotka eivät ole varsinaisesti kiinnostuneita luonnosta. Perusasiat hyvät: Tieto alueesta nähtävillä, WC:t hyvät, kaivo hyvä asia. Roskien käsittelyohjeet hyvät ja toimivat. ENITEN KIEHTOO ALUEEN HISTORIA RAUHAN KOKEMINEN METSÄSSÄ. Hienosti hoidettu alue, joten suurkiitos heille jotka sen tekevät!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Ihana luontopäivä poissa kaupungin pölystä ja metelistä. Kiitos!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Joka kevät tänne takaisin.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	P-parkkipaikalta parempi hiihtolatu Kotajärven lenkille, hiihto suoalueilla on hieno kokemus.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Hiihtäjille voisi olla latuja ja laduista karttoja. Hiihtäjien alueella liikkuminen välillä haastavaa, voisi olla vaikka merkitty kuinka paljon polkua kävelemällä pääsisi suolle hiihtämään. Todella kaunis ja virkistävä paikka. Ihana että tällainen on olemassa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Kiitos paljon hyvin hoidetuista reiteistä! Lähinnä Riihinevalla olevat pitkospuut kaipaavat huoltoa, kun puut jäivät veden alle. Olemme miehemme kanssa erittäin tyytyväisiä reitteihin. Mieli ja ajatukset saivat levätä tällä minilomalla Pyhä-Häkin kansallispuistossa. Jaksaa palata taas opiskelu- ja työarkeen. Hyvää kevään jatkoa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Ihana lähimatkaile- ja retkikohde meille. Työni puolesta kuulen paljon positiivista palautetta myös toisilta paikkakunnilta tulevilta ihmisiltä, jotka ovat käyneet Pyhä-Häkissä (esim. Kuntoutumiskeskus Summassaareissa oloaikanaan). Opastaulut hyvät ja informatiiviset. Kannustan pitämään myös latuja talvella yllä Pyhä-Häkin maotossa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Tänä sateisena päivänäkin käyntini oli antoisa, mutta yksi asia puuttui... Poika-ahossa kaipasin tulentekopaikkaa. Näin ulkosuomalaisena arvostan kovasti kansallispuistoverkostoa, joka antaa minulle mahdollisuuden olla kosketuksissa synnyinmaani luontoon. KIITOS!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Pyhä-Häkki kuten kaikki muutkin kansallispuistot pitäisi säilyä kaikkien tavoitettavissa varallisuudesta riippumatta - tosi tärkeitä lapsille ja kaikille ikäluokille. Metsä on suomalaisen elinehto, upea hieno alue ja historia mitä kiinnostavin. Ke 20.7. keskustelu oppaan kanssa avartava. Olisi hienoa, jos metsähallitus voisi jatkossa satsata tällaiseen "ruohonjuuritason" palveluun - joka antaa ihmisille paljon enemmän kuin "puuha puistot". <3 Hyvä saavutettavuus. Lapsiperheille "helppo" kohde. Paljon lapsia kiehtovaa. Hyvä asia, että parkkipaikan yhteydessä ei ole tulipaikkaa eikä muuta "houkuttusta" paikkojen sotkijoille ja sarkijoille!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Vaikka asumme Saarijärvellä jaksaa Pyhä-Häkki kutsua kerrasta toiseen. Vähintään pari kertaa vuodessa on päästävä Kotajärvelle makkaranpaistoon ja tulen äärelle. Olemme vieneet sinne kaikki lapsemme perheineen, joten hekin jatkavat perinnettä.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Opasteita Poika-ahoon tielle että maastoon Hyvä käyntikohde.

LIITE 5. 8(10)

Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	It would be nice to have more information texts in English/german (where are the places you can watch different birds/animals). We missed a litter. Thank you for the water and the german information! -> Beautiful park, thank you!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	- pitkospuita rikki, pahin heti keittokatokselta lähdeettäessä kohti parkkipaikkaa - lisää reittejä, mahtava kohde - kiitos tarinoista infon luona - on sitä hassu, maksaa ulkomaan patikoinneista ja kotomaassa tällaisia kohteita lähellä
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Pyhä-Häkki kuten kaikki muutkin kansallispuistot pitäisi säilyä kaikkien tavoitettavissa varallisuudesta riippumatta - tosi tärkeitä lapsille ja kaikille ikäluokille. Metsä on suomalaisen elinehto, upea hieno alue ja historia mitä kiinnostavin. Ke 20.7. keskustelu oppaan kanssa avartava. Olisi hienoa, jos metsähallitus voisi jatkossa satsata tällaiseen "ruohonjuuritason" palveluun - joka antaa ihmisille paljon enemmän kuin "puuha-puistot". <3 Hyvä saavutettavuus. Lapsiperheille "helppo" kohde. Paljon lapsia kiehtovaa. Hyvä asia, että parkkipaikan yhteydessä ei ole tulipaikkaa eikä muuta "houkuttusta" paikkojen sotkijoille ja särkijöille!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Oli kiva päivä ja yö. Ihanaa, että näitä paikkoja on, vaikka liikun yleensä siellä missä ei tule ketään juuri vastaan. Opas oli mukava. Häneltä jopa sain tietoja luonnosta, joita en ollut ennen kuullut.
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Kiitos erinomaisesta opastuksesta Pyhä-Häkin 60-vuotisjuhlaella! Eka käynti ihan lapsena, muistot palasivat. Upea kohde, itsekin kun olen luonto-ohjaajaksi valmistunut.
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	The Pyhä-Häkki has with Risto a special good guide! Sympathic and a lot of education! We come back!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Asiantunteva ja mukava opas, kiitos!!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Kiitokset oppaalle tärkeistä tiedonjyvistä!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Erytiskiitokset asiantuntevalle ja mukavalle oppaallenne!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	Oli ilahduttavaa tavata puiston opas, joka oli innostunut ja antoi paikallistuntevaa ja asiantuntevaa tietoa sekä vastauksia kysymyksiin.
Muu	Ihana rauhallinen luontopaikka! Ihana että täällä metsä on luonnontilassa ja esim. Kotajärven nuotiopaikka on hienon yksinkertainen.
Muu	Kiva lauantain retkikohde! Paljon oli muitakin liikkeellä. Erinomaiset merkinnät puissa/opasteet!
Muu	The best we have seen in this way! Thank you
Muu	Kiitos!
Muu	Puisto on kaiken kaikkiaan hyvin huollettu, infotaulut hyvä lisä. Miinuksena voi mainita opastauluissa esiintyvän ristiriidan; Kotajärven polku kulkee toisinaan myös nimellä Kotanevanpolku?! Kotajärven tulipaikka on erinomainen ja laituri parantaa uintimahdollisuuksia! Tällaista luontokokemusta ei voi rahassa mitata!
Muu	Reitti (Kotajärven polku) on todella ihana. Ainoa kehitystoive on nuotiopaikat. Reitillä ei ole kuin yksi ja viikonloppuna paikka on tupaten täynnä ihmisiä. Tämä taas rikkoo paikan rauhallisuuden tunteen. Muuten Pyhä-Häkin kansallispuisto on aivan mahtava paikka, kiitos!
Muu	Ehdottomasti tarvitaan kansallispuistoja ihmisille. Luonnossa liikkuminen parasta lääkettä, ei tarvita turhia pillereitä. Mutta niitä puistoja pitää hoitaa ja pitää kunnossa.
Muu	Kiitos ihanasta kokemuksesta!
Muu	Oli kiva päivä ja yö. Ihanaa, että näitä paikkoja on, vaikka liikun yleensä siellä missä ei tule ketään juuri vastaan. Opas oli mukava. Häneltä jopa sain tietoja luonnosta, joita en ollut ennen kuullut.
Muu	kivaa oli T. Helmi 7V

Muu	- pitkospuita rikki, pahin heti keittokatokselta lähdeettäessä kohti parkkipaikkaa - lisää reittejä, mahtava kohde - kiitos tarinoista infon luona - on sitä hassu, maksaa ulkomaan patikoinneista ja kotomaassa tällaisia kohteita lähellä
Muu	Kiitos erinomaisesta opastuksesta Pyhä-Häkin 60-vuotisjuhlaella! Eka käynti ihan lapsena, muistot palasivat. Upea kohde, itsekin kun olen luonto-ohjaajaksi valmistunut.
Muu	Meistä retkeilijöistä löytyy monenlaista kulkijaa. Nuotiopaikalla Kotajärven laavulla oli roskia, kumma kun eväät jaksaa kantaa luontoon -> mutta ei pois! En erityisemmin pitänyt sorakivistä polulla mutta muuten ihanat maisemat, suot erityisesti! Pitkospuissa alkaa olla korjaamisen paikkaa siellä täällä.
Muu	Liittäkää myös Ahvenlammin ja Kangaslammin alue kansallispuistoon! Ihanaa seutua!
Muu	Aarniometsä ja suoalueet olivat upeita! Kysymys 17 oli vaikea. Koen yöpymisen luonnonhelmassa todella arvokkaaksi.
Muu	Upea paikka, täysin ennako-odotusten arvoinen. Vaikka vierailun terveysvaikutusten arvo on suuri, en olisi valmis maksamaan alueella liikkumisesta.
Muu	Oli kivaa =)
Muu	Hienoa että kansallispuistoista pidetään huolta!
Muu	Hieno, elämyksellinen, antoisa ja mieleenpainuva retki Pyhä-Häkissä, kiitos!!
Muu	Saarijärven kunnalle paljon risuja. :(Tulijärven laavulla huono puutilanne (ei lainkaan) ja kuitenkin ainoa yöpymismahdollisuus alueella. Metsähallituksen paikat yleensä aina (en ole Suomessa huonosti hoidettua paikkaa tavannut) hyvin hoidettuja.
Muu	Tulijärven kodalta puuttui polttopuut kokonaan. Se taitaa kuitenkin olla Saarijärven kaupungin vika. Polut ja reitit olivat erittäin hyvässä kunnossa ja oli mukava tapa vietää päivä Pyhä-Häkin kansallispuistossa.
Muu	Aivan upea paikka ja lähialueillakin mahtavia mahdollisuuksia (kanootin vuokraus pikku-lumperoisella, grillaus, uinti, saunominen, hiihto...) parempi markkinointi ulkomaille kannattaisi. Esim. Lontoossa kaikki pohjoismainen ja "terveys"elämä suurta muotia. Kannattaisi esim. markkinoida marjanpoimintaretkiä, vaikka lopussa turistit voisivat tehdä itse marjahilloa joka pakattaisiin kivoihin suomi-pulloihin jotka saisi muistoksi... Tai esim. tikkupullan paistoa nuotiolla tms.. Mahtava paikka tämä kansallispuisto!
Muu	Hieno paikka, jota suosittelen myös tuttaville Hämeessä, jos ovat tulossa tähän suuntaan. Myös perheen nuoriso (13, 16 v) haluavat tulla tänne, kun käymme Saarijärvellä (paitsi kesällä, kun hyttysten määrä on miljoona).
Muu	thx for conserving nature so good :)

TIEDUSTELUT

Luokka	Palaute
Muu	Kyselylomakkeen teemasta poiketen jäin pohtimaan perhosentoukkaa, jonka näin Kotajärvelle vievillä pitkospuilla suosta kertovan informaatiokyltin jälkeen. Toukka oli noin 2,2 cm pitkä pörheä ja musta, mutta sen keskiselän kummallakin puolella kulki pitkitäiset pienet väripilkkuvanat. Pilkut olivat ensin (päästäpäinkö? pökkäsin toukkaa jotta olisin saanut tietää menosuunnan eli pääpuolen, mutta toukka ei hievahtanut!) sitruunankeltaisia kummaltakin puolin kehon keskiviivaa ja lopuksi muuttuivat oranssin värisiksi. Mikä perhonen on kyseessä? Vieläkö idänsiilikästä esiintyy Pyhä-Häkin kansallispuistossa?

MUUT

Luokka	Palaute
Lvk– Retkeily -Reitit	Tie kansallispuistoon on aina huono, tännekin, mutta on yleinen valtion tie. Liesjärvelle todella huonossa kunnossa kaipaisi vain lanauksen. Kurjenrahkan KP invavessan kansivaneri epäsiisti, vaatisi vain uuden kannen, mikä löytyisi Liesjärven puretusta vessasta. Käytän kansallispuistojen P-paikkoja yöpymiseen reissuillani pitkin Suomea, ovat ilmaisia ja yleensä on vessa lähellä, pieni patikka ennen matkan jatkumista. Toivoisin valtiolta rahaa pitköspuihin ja opasteihin sekä polun merkitsemiseen.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	Pitäkää kansallispuiston luonnosta huolta. Luonnon suojeleminen on tärkeää!
Muu	Kiva lauantain retkikohde! Paljon oli muitakin liikkeellä. Erinomaiset merkinnät puissa/opasteet!
Muu	Ehdottomasti tarvitaan kansallispuistoja ihmisille. Luonnossa liikkuminen parasta lääkettä, ei tarvita turhia pillereitä. Mutta niitä puistoja pitää hoitaa ja pitää kunnossa.
Muu	- pitköspuita rikki, pahin heti keittokatokselta lähdeettäessä kohti parkkipaikkaa - lisää reittejä, mahtava kohde - kiitos tarinoista infon luona - on sitä hassu, maksaa ulkomaan patikoinneista ja kotomaassa tällaisia kohteita lähellä
Muu	Tämän päivän retki Pyhä-Häkin kansallispuistoon oli järjestetty (Metsähallitus) vaellus. Ehkä kävisin kansallispuistoissa vielä useammin, jos järjestettyjä retkiä olisi kohtuullisella etäisyydellä tarjolla enemmän. Kuljen kyllä muutenkin (liki aina yksin) kansallispuistoissa lähinnä Keski-Suomen alueella. Etelä-Suomen kansallispuistot ovat jääneet kuin myös saariston kansallispuistot näkemättä. Ehkä joskus :)
Muu	Vaikka asumme Saarijärvellä jaksaa Pyhä-Häkki kutsua kerrasta toiseen. Vähintään pari kertaa vuodessa on päästävä Kotajärvelle makkaranpaistoon ja tulen äärelle. Olemme vieneet sinne kaikki lapsemme perheineen, joten hekin jatkavat perinnettä.
Muu	Käyntini tarkoitus oli tarjota luontoelämys lastenlapsille jotka asuvat vakituisesti urbaanissa ympäristössä.
Muu	Täytimme yhdessä vastaukset! Aviopari
Muu	Upea paikka, täysin ennako-odotusten arvoinen. Vaikka vierailun terveysvaikutusten arvo on suuri, en olisi valmis maksamaan alueella liikkumisesta.
Muu	Aarniometsä ja suoalueet olivat upeita! Kysymys 17 oli vaikea. Koen yöpymisen luonnonhelmassa todella arvokkaaksi.
Muu	Pozdnoisiamia Polski! :)
Muu	Toivon ettei puistossa tehdä metsänhoidollisia toimenpiteitä, kuten puiden harvennus tai aluskasvillisuuden raivaus. Polun varrella olevien kelojen ja lahopuiden vaarallisuutta tulee seurata jatkuvasti.
Muu	Hieno paikka, jota suosittelen myös tuttaville Hämeessä, jos ovat tulossa tähän suuntaan. Myös perheen nuoriso (13, 16 v) haluavat tulla tänne, kun käymme Saarijärvellä (paitsi kesällä, kun hyttysten määrä on miljoona).

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 224 Snickars, M., Arnkil, A., Ekebom, J., Kurvinen, L., Nieminen, A., Norkko, A., Riihimäki, A., Taponen, T., Valanko, S., Viitasalo, M. & Westerborn, M. 2016: Assessment of the status of the zoobenthos in the coastal waters of western Uusimaa, SW Finland – a tool for management. 53 s.
- No 225 Kurvinen, L., Arnkil, A., Ekebom, J., Björkman, U., Sahla, M., Ivkovic, D., Riihimäki, A. & Haldin, M. 2017: Meri- ja rannikon luonnonsuojelualueiden tietotarpeet – MeriHOTT-hankkeen loppuraportti. 88 s.

Sarja B

- No 212 Metsähallitus 2015: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2014. 55 + 16 s.
- No 213 von Boehm, A. & Kajala, L. 2015: Raaseporin, Kuusiston ja Kajaanin rauniolinnojen, Svartholman merilinnoituksen ja Langinkosken luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2014. 223 s.
- No 214 Siirtola, P. & Ylläsjärvi, J. 2015: Yllästunturin luontokeskus Kellokkaan asiakastutkimus 2011. 70 s.
- No 215 Nivunkijärvi, M. 2015: Pallastunturin luontokeskuksen asiakastutkimus 2012. 68 s.
- No 216 Koskeli-Ratamaa, A. 2016: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2014. 71 s.
- No 217 Metsähallitus 2016: Principles of Protected Area Management in Finland. 143 s.
- No 218 Metsähallitus 2016: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2015. 53 + 15 s.
- No 219 Torppa, K. 2016: Karhunkierroksen luontokeskuksen asiakastutkimus 2013. 54 s.
- No 220 Torppa, K. 2016: Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2013–2014. 62 s.
- No 221 Veteläinen, T. 2016: Syötteen kansallispuiston kävijätutkimus 2015. 74 s.
- No 222 Keränen, I. & Mikkola, M. 2016: Etelä-Konneveden kansallispuiston kävijätutkimus 2015–2016. 65 s.
- No 223 Heinonen, M. 2016: Saaristomeren kansallispuiston kävijätutkimus 2014. 60 s.

Sarja C

- No 145 Metsähallitus 2017: Kevon luonnonpuiston ja Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 178 s.
- No 146 Metsähallitus 2017: Kolin hoito- ja käyttösuunnitelma. 171 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-181-6 (pdf)

julkaisut.metsa.fi